

Säkerhetsentreprenörer & Auktoriserade Låsmästarföretag

Säkerhets installatören 3²⁰¹⁷

**Med rätt utbildning
gör man ett bättre jobb**

**Media uppmärksammar
falska låssmeder**

SPÄNNANDE LÄSNING:
Antika lås

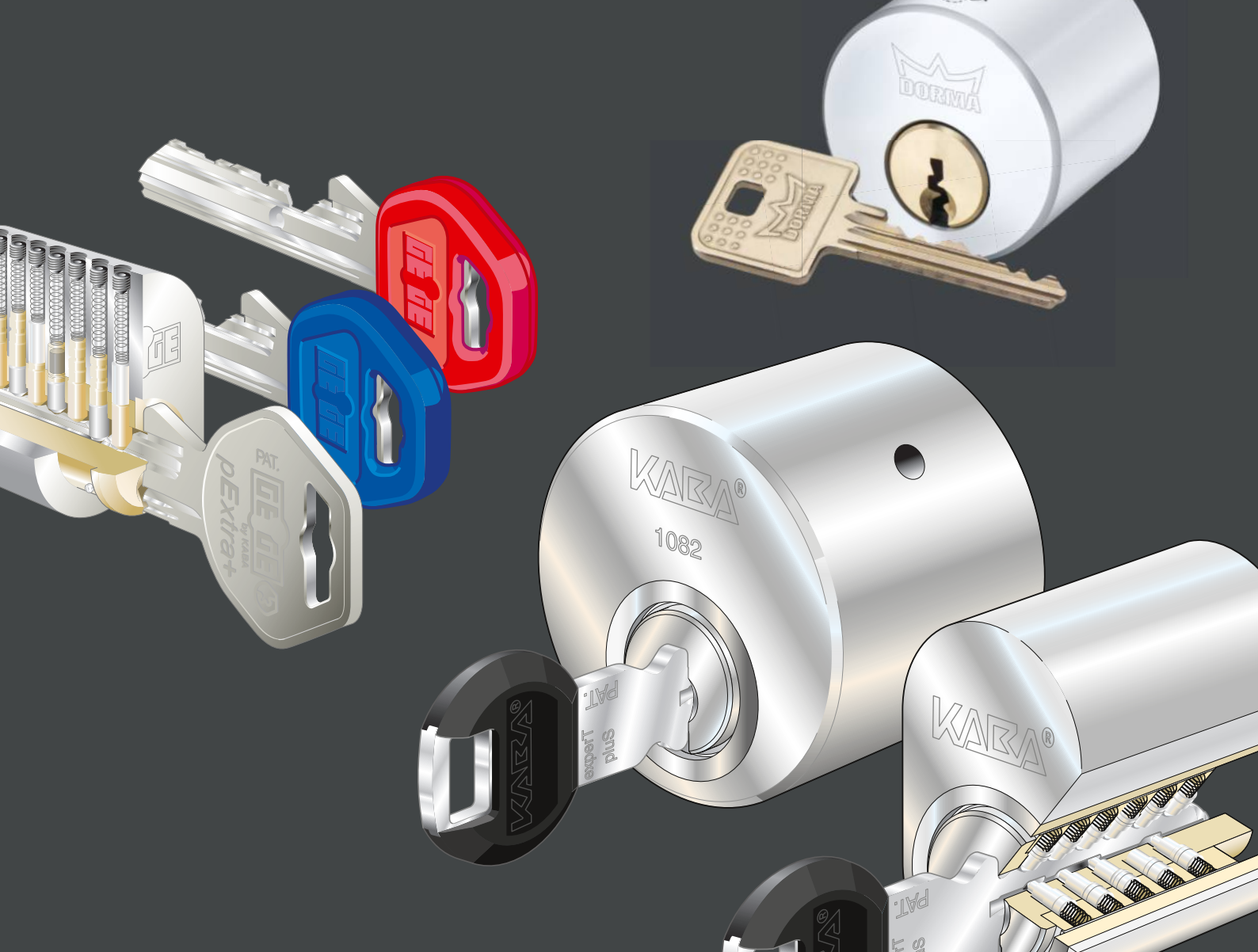

KIM ROLANDSEN:

**Nya möjligheter för
framtidens låssmeder**

TV-profilen Hasse Aro

**"Vi var rädda för
att lämna vårt hem"**

experT pluS, pExtra+ och DMS

dormakabas låssystem med patentskyddade nycklar är utvecklade för den nordiska marknaden. De uppfyller de olika krav som kan ställas på ett låssystem och ger samtidigt största möjliga skydd och driftsäkerhet. Varje koncept har ett mycket brett sortiment med såväl godkända cylindrar som bascylindrar och specialcylindrar för de flesta behov. Välj det koncept som passar bäst för era krav och ändamål.

Låssystem för en tryggare omgivning

» AirKey – smarttelefonen är nyckeln «

AirKey är lika mångskiftande som våra kunders behov.
Med AirKey skickas nycklar via nätet. Sekundschnabbt och var som helst i världen.
Uppgifter är alltid säkert lagrade i EVVA:s ultrasäkra datacenter.

www.evva.com

11 MÄSTARUTBILDNING
Stort intresse för utbildning i mästarklass.

6 Exportchef med kärlek till branschen, bilar & historia

20

20 LITEN BLIR STOR
Sådan far, sådan son och sonson

18

ELF Convention 2017

"Vi var rädda för att lämna vårt hem"

Hasse Aro, sid 10

12 FALSKA LÅSSMEDER
Stort medialt intresse för falska låssmeder.

20 I GENERATIONER
Hos All-Round Låsservice i Lund går verksamheten i arv.

23 ANTIKA LÅS
Låshistoria: Chatwood invisible change key lock.

26 BENGT OLCEDER
Redan de gamla grekerna kunde konsten om låsets funktion.

14 Låscentralen, Malmö
Anrik låstradition

19 På värdefull kurs hos Nivex

Säkerhetsinstallatören utges av: Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR. www.slr.se

Besöksadress: Granviksliden 2, 435 35 Mölnlycke. **Ansvarig utgivare:** Benny Jansson. E-post: benny.jansson@slr.se.

Annonser: Ebbe Svensson. E-post: ebbe.svensson@slr.se.

Kansli: Ing-Marie Lundberg. E-post: kansli@slr.se. **Tel:** 08-721 40 55. **Fax:** 08-721 40 56.

Repro & layout: Cicero Tryck & Media. E-post: info@cicerotryck.se. **Tel:** 08-641 37 77. **Tryck:** DanagårdLiTHO AB, Ödeshög 2017.

Upplaga: 11 600 ex. **ISSN** 2001-791X.

Fokus på utbildningsvägar!

Brist på arbetskraft är lås- och säkerhetsbranschen största problem. Den enkät som SLR genomförde bland medlemsföretagen i våras talar sitt tydliga språk, 70 procent av medlemsföretagen anser att det är stor brist på arbetskraft på de vanligast förekommande yrkesrollerna i ett lås- och säkerhetsföretag.

Orsakerna till detta är bland annat att efterfrågan på säkerhet ökar ständigt och då behövs det fler människor i branschen, men också ett, bland ungdomar, generellt minskat intresse för yrkesutbildningar.

Det har heller inte funnits några bra former för vuxna yrkesbytare. SLR storsatsar nu därför för att förbättra situationen.

Det handlar dels om att sprida information om yrkesrollerna och göra dem mer kända och tillgängliga, dels att stimulera och skapa utbildningsvägar på kort och lång sikt.

SLR Yrkesintroduktion – Låstekniker

SLR sjösätter under hösten 2017 ett helt nytt utbildningskoncept för unga och vuxna som ligger inom ramen för systemet med yrkesintroduktionsanställning.

Detta är en ettårig kvalitetssäkrad utbildning som ger en grundkompetens och som avslutas med ett branschprov.

Relevanta krav ställs på såväl elever som handledare och det hela genomförs med stöd från en digital E-learningplattform.

Branschskola

Den 15 juni 2017 antogs en ny lag (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor. Lagen trädde i kraft den 1 au-

gusti 2017 och kan tillämpas på utbildningar med start den 1 juli 2018. SLR har tidigare medverkat i den utredning som har föregått lagen och lämnade tidigt in en intressean-

mälan att delta i försöket.

Under oktober månad 2017 är ansökningsfönstret öppet och det pågår nu ett intensivt arbete med att mejsla fram

en ansökan.

Målet är att utbildningen blir tillgänglig i hela landet men är centralt styrd från branschen.

Vuxenutbildning

SLR är också med och stödjer de vuxenutbildningar som finns i dag och som drivs av, bland andra, utbildningsföretaget Movant. SLR kommer bland annat att medverka på höstens Vuxenutbildningsmessa i Stockholm 19-20 oktober 2017.

Attrahera fler människor till branschen

Förutom insatserna med utbildningsvägar är det en stor utmaning att attrahera fler människor att söka sig till branschen. Det handlar bland annat om att synliggöra våra yrken och göra dem mer kända för rätt målgrupp.

Skapa intresse och visa på fördelar, samt visa på tydliga vägar in i branschen. Med bakgrund i detta har SLR nu rekryterat en kommunikatör som har detta som en av sina framtida huvuduppgifter.

*Benny Jansson
Ordförande SLR*

ORDFÖRANDE I SLR

Namn: Benny Jansson.

Född: 2 april 1957.

Familj: Fru, fyra barn, fem barnbarn.

Bor: Västra Göteborg.

Karriär: Utbildade sig till möbelsnickare med mål att bli slöjdlärare. Jobbade därefter som båtbyggare i några år innan en drygt 30-årig karriär som säkerhetsentreprenör och låssmedsmästare tog

vid. Efter försäljning av låsföretaget 2006 byggde han sig en båtverkstad och återvände till rötterna i båtbyggeriet som nu delas med uppdraget som SLRs ordförande. Benny är även vice ordförande i Swesec samt ledamot i European Locksmith Federations styrelse.

Hobby: Att resa, bygga på sommarstugan, båtar och SLR.

Exportchef med kärlek till branschen, bilar & historia

Foto: Benny Jansson

Kim Rolandsen gillar amerikanska bilar och är medlem i Corvettklubben. Här visar han stolt upp sin Chevrolet Corvette av årsmodell 2001.

Kim Rolandsens yrkesliv har kretsats kring dörrmiljöer. Nu ser han nya affärsmöjligheter för låssmeder som nischar sig när marknaden förändras. Men vi måste kunna vår historia för att förstå vår nutid.

Kim Rolandsens CV vittnar om en framgångsrik yrkeskarriär. I dag är han exportchef för ABLOY OY:s viktiga skandinaviska marknad.

– Kunderna är främst ASSA ABLOY-bolag, till exempel Aptus, ASSA, TrioVing och Ruko. Men vi har också ett antal externa kunder, berättar han.

Karriären började på de Jong, där han lärde sig allt om beslag av olika typer och storlekar. Under åren har Kim Rolandsen arbetat på ABLOY i olika omgångar och har också ett förflutet som rektor för ASSA-skolan.

Erbjuden rektorstjänst

– Dan Enqvist var tidigare VD för grossistföretaget AKI, där jag var försäljningschef i sju år. När Dan Enqvist sedan blev VD för ASSA frågade han om jag ville bli rektor för ASSA-skolan. En utveckling av verksamheten hade då blivit nödvändig. Det var ett roligt och intressant jobb, där jag hade förmånen att få arbeta med Tommy Sköld. Tillsammans utvecklade vi verksamheten i ASSA-skolan, med en tydlig inriktning mot affärsutveckling, där skolan intimt hängde ihop med affärsverksamheten. Jag tror att vi båda var nöjda med slutresultatet.

Kim Rolandsen har tidigare

varit politiskt aktiv och brinner för det goda samhället där alla respekteras och kommer till sin rätt.

– Jag fascinerar också av stora ledare som till exempel Winston Churchill och försöker att se dagens skeenden i ett historiskt perspektiv, berättar han. Den som är historielös förstår inte sin samtid eftersom det som sker i dag ofta har en historisk förklaring.

Vad gör dig förbaskad?

– Osund marknadsföring och dubbelbottnade budskap gör mig irriterad. Utvecklingen inom elektronikens område går rasande fort och det verkar inte finnas någon gräns för den. Vi använder smarta telefoner och surfplattor för allt fler saker. Bekvämligheten lyfts alltid fram i marknadsföringen men säkerhetsaspekten kommer i skymundan. Det är oroande.

Redan på 1960-talet pratades det om köp-slit-och-släng. Det lever kvar ännu.

– I dag lanseras nya produkter ofta bara för att öka omsättningen. Det gäller även i lås- och säkerhetsbranschen. Men jag vill ha kvalitet och produkter som håller vad som utlovas enligt normen SSF 3522 ¹⁾.

Hur ser du på marknadsutvecklingen för de produkter du ansvarar för? ▶

GILLAR MUSKELBILAR

Namn: Kim Rolandsen.

Utbildning: Byggnadsingenjör.

Ålder: 60 år.

Familj: Hustrun Marianne.

Bor: Eget hus i Karlskoga. Sommarhus på Tynningö utanför Vaxholm.

Fritidsintressen: Historia, båtar och muskelbilar. Är medlem i Corvetteklubben och äger en Chevrolet Corvette, 2001, med V8-motor. Till vardags kör han en Volvo V60. Hans båt är en Coronet DC 21, ansluten till Coronet Yacht Club.

Orolig över backupen?

Med **Mirror Backup** säkerhetskopieras dina digitala tillgångar automatiskt och säkert.

Återställning är smidig och snabb om det skulle behövas.

Att sova gott om natten och koppla av på semestern är plötsligt enkelt.

Läs mer på mirror.se/backup

Skyddsklassade molntjänster

Molntjänster för dina digitala tillgångar - i enlighet med SSF:s regelverk för förvaring av anläggningsdokumentation.

Läs mer mirror.se/skyddsklass

< **mirror** >

En digital leverantör att lita på

Kom och
säg hej!
(monter 03:00)

SECTECH
EXPO & SEMINARS / SWEDEN
Stockholm 31-22 November 2017

Foto: Benny Jansson

Kim Rolandsen poserar vid ett specialtillverkat hänglås som användes i tävlingen *The World's Strongest Man*. Det väger ca 65 kg och skulle hållas med armarna rakt utsträckta från kroppen så länge som möjligt. Eddy Hall från Storbritannien vann tävlingen 2017.

Där bekvämligheten är drivkraften måste vi också förstå förändringen

► – Låt mig ta ett exempel från handeln med hemelektronik! Den fick ett lyft när hemmabion introducerades på 1990-talet. Den stora målgruppen, ofta yngre TV-tittare, köpte vanligen enkla, billiga hemmabioanläggningar som de också kunde spela musik på. Men den mognare kundkretsen, den gamla HiFi-generationen, ville i stället ha en hemmabio/ljudanläggning av högre kvalitet. Då växte det fram butiker som specialiserade sig på det produktsegmentet.

Kim Rolandsen tror på en liknande utveckling för låssmederna.

– Vi kommer att få se stora aktörer som agerar mot stora kunder. Men vi får också en kader av mycket kunniga, specialiserade låssmeder med en

solid kundkrets. Det handlar om kunder som kräver kvalitet och vill betala för den. Tillverkare och låssmeder måste kunna möta båda dessa kundsegment.

Han ser likheter med bilbranschen:

– Titta på VAG som tillgodoser sin stora kundkrets olika behov med allt från en lyxig Audi till en mera modest Škoda.

Ett tecken i tiden

ASSA ABLOY:s förvärv av Certego och Copiax, två oberoende aktörer i säkerhetsbranschen, är ett exempel på vertikal integration mot slutkund.

– Det är en utveckling som ligger tiden och som är svår att stoppa. Se på Volvo som i dag till och med har däckhotell. Genom att tillverka och sälja

bilar och tillbehör, samt erbjuda alla kringtjänster, tar de in den totala intäkten inom den egna organisationen. Bilägaren kan då dra nytta av en "one stop shop". Säkerhetsbranschen går mot en liknande utveckling.

Svårt få ihop livspusslet

Förr hade vi ett enklare liv men i dag har många svårt att få livspusslet att gå ihop.

– För att få tiden att räcka till köper hushållen allt oftare tjänster för hemmet, säger Kim Rolandsen. Att till exempel låta en person från ett serviceföretag ha access till mitt smarta hem skulle göra mig orolig. Men yngre familjer ser ofta mera till bekvämligheten än till säkerheten. Dagens Europastandard möjliggör också olika kvalitets- och

säkerhetsnivåer. Tidigare fanns det bara ett begrepp, godkänd låsenhet. Då var kraven höga men ändå enkla att förstå. I dag ställs högre krav på att användaren säkerställer en säkerhetsnivå som försäkringsbolaget kan acceptera.

Storstilad insats

ASSA:s expert Inge Lidén har under många år varit pådrivande när det gäller standarder som säkerställer hög kvalitet och säkerhet.

– Det är ett arbete Inge ska ha all kredit för, menar Kim Rolandsen. Det har varit en storstilad insats i mer än 20 år.

Hur ska branschen då förhålla sig till det nya scenariot?

– Först och främst måste vi förstå förändringen i de samman-

Foto: Benny Jansson

Nyckelklänningen som Abloy beställde till sitt 100-årsjubileum innehåller cirka 7 000 abloynycklar och bör vara både tung och näst intill skottsäker.

hang där just bekvämligheten är den stora drivkraften. Säkerhetsbranschen måste, som jag tidigare nämnt, nischas sig. Det gäller både mot konsumentmarknaden, där bekvämligheten är ledstjärnan, och proffskunder där hög produktkvalitet och säkerhet är viktigt.

Var observant!

– Mitt råd till läsarna av Säker-

hetsinstallatören är därför att vara observanta på drivkrafterna bakom det nya scenariot, där digitala lås ofta ersätter nyckeln, och på vilka som är vinnare på den nya spelplanen. För där finns också framtidens kunder. ■

¹⁾ Krav, klassning och provmetoder för lås finns i normen SSF 3522 – inbrottskyddande låsenheter för fast montering.

En fråga.

Är det möjligt att spärra borttappade nycklar utan att byta cylinder?

Absolut. Med certifierad säkerhet.

iLOQ är det första och enda elektroniska låssystemet i världen som alstrar den energi som systemet behöver genom att nyckeln förs in i cylindern. iLOQ erbjuder enklare, säkrare och förmånligare hantering av behörigheter, än vad som är möjligt i batteridrivna elektromekaniska låssystem.

iLOQ C10S.1 kan ingå i godkänd låsenhet enligt SSF 3522 klass 4.

www.iLOQ.se

Hasse Aro

"Vi var rädda för att lämna vårt hem"

Det var med en viss oro vi lämnade landet. Jag hade läst rapporterna i tidningarna i början av sommaren. Internationella inbrottsligor härjar i landet och står för hälften av stölder och inbrott. Enligt Sundsvalls Tidnings granskning var det upp till 15 ligor med 1 500 medlemmar som opererade på olika håll i Sverige. De valde ut särskilda områden som de slog till mot i en väl organiserad inbrottsvåg.

Men vad skulle vi göra? Vi hade ju bokat en treveckorsturné i Spanien. Solkusten, Tarifa, Ibiza och Mallorca. Och att stanna hemma för att skydda sig från inbrott var inget alternativ.

VI FÖRSÖKTE FÖRBEREDA enligt alla råd vi hittade på nätet. Fixade någon som tömde brevlådan, ställde fram saker som gjorde att det såg ut som någon var i huset och lämnade avsiktligt tomt lite stökig med leksaker och trädgårdsredskap.

Jag vet inte om det var det som gjorde att huset stod orört när vi kom hem. Men om jag får gissa – nej. Vi hade nog bara tur. För det visade

sig att vårt område var ett av de utvalda. En, ur ligornas synvinkel, lämplig arbetsgrund.

Den senaste rapporten från vår väldigt aktiva Grannsamverkan var ingen rolig läsning.

Inbrotts- och stöldrekord i juli. Ett tiotal av våra grannar hade drabbats. Antingen regelrätta inbrott eller stöld av bildelar. Rapporter om mystiska bilar, främlingar som gick in på tomter och fotograferade. Till och med någon som mött okända personer i hallen som med en något otydlig ursäkt snabbt försvann därifrån.

DET SOM UPPRÖR MIG MEST är faktiskt inte brotten i sig. Eller det professionella sätt som de här ligorna jobbar på.

Alla medlemmar har sina uppgifter. En del utför själva brottet och dumpar det stulna i närheten. Andra kommer för att hämta föremålen och frakta dem till någon slags uppsamlingscentral. En tredje grupp fraktar godset ut ur landet, oftast österut. Och en fjärde grupp, hjärnorna, sitter ofta väldigt trygga på andra sidan gränsen.

Nej, det som gör mig uppgiven är att vi faktiskt accepterat detta. Som om det vore en del av livet vi inte kan påverka. Typ cancer. Eller otur. Men så är det ju inte.

Ju mer organiserad en liga är, desto mer finns det att spana på. En ensam inbrottstjuv som agerar slumpmässigt kan vara svår att få tag på, det förstår jag.

Men 1 500 väl samordnade personer som jobbar med GPS-er, datorer, massa fraktfordon, uppsamlingscentraler och överfulla bilar på färjorna österut? Det känns som det finns en hel del ingångar för polisen att ta tag i.

För en tid sedan gjorde jag ett hyllningsreportage om två tolvåringar som bor i samma område som jag själv. De hade hittat flera

säckar med bildelar gömda i skogen. Främst lyktor och krockkuddar från BMW-bilar och Range Rovers.

De två kontaktade polisen, som snabbt förstod vad det handlade om. Så i stället för att ta hand om godset lät de säckarna ligga kvar och satte en spaningspatrull i närheten.

Det tog inte lång tid förrän det blev napp. Två personer, med uppgift att hämta prylarna, greps efter någon dag.

Bra jobbat, kan man tycka, om de inte vore för det faktum att åklagarna släppte dem. Oklart varför. Så förutom att två tolvåringar fick sitt förtroende för rättsstaten rubbat, fortsatte stöldvågen. Och polisen uppmanar villaägarna att vara uppmärksamma. Vältrar över ansvaret på medborgarna. Men det finns sätt att motarbeta ligorna. Det har vi sett.

DET ENDA OMRÅDE I SVERIGE som rapporterar betydligt färre inbrott är Skåne. Förklaringen är de gränskontroller som införts. Inte för ligornas skull, förstås, men minskningen blev ändå en sideeffekt.

Och varje gång polisen och tullen samarbetar i någon särskild satsning som går ut på att kolla bilar på väg med färjor ut ur landet, blir det resultat. Varje gång. De här kontrollerna är svåra att få till. De strider någonstans mot EU-tankens om fri rörlighet.

Och jag försvarar den tanken. Jag älskar passfriheten och känslan att passera gräns efter gräns utan att knappt märka det.

Men regelbundna stickprov av fordon vid gränserna tror jag även den mest ivriga EU-försvare, som jag själv, är beredd att godta.

För ärligt talat, är det egentligen mer integritetskränkande än de vanliga trafik- och nykterhetskontroller vi alla råkar ut för då och då? ■

PRISBELÖNT PROGRAMLEDARE

Namn: Hans-Göran Aro.

Född: 8 september 1957.

Familj: Fru, fyra barn.

Bor: Stockholm (uppvuxen i Tumba).

Karriär: Började på lokalradion, följt av Radio Stockholm där han jobbade som reporter, nyhetsredaktör och programledare för *Stockholm Direkt*. Programledare för SVTs *Trekvar* och därefter för TV3s *Efterlyst* i drygt 20 år. Har även

arbetat med andra program för TV3. Är numera knuten till TV4 och *Krimkvarten*.

Han sitter också med i styrelsen för Svenska Stölskyddsföreningen, SSF.

Hobby: Att resa.

Utmärkelser: Flerfaldigt Kristallen-belönad. Två gånger som "Årets manliga programledare", en gång som producent för Expedition Robinson, samt mottagit var sin Kristall för *Efterlyst* och *Stalker*.

FOTO: CHRISTIAN HABETZEDER

Leksands Folkhögskola har ett naturskönt läge vid Siljans strand. Skolan har moderna utbildningar inom hantverk, form och design, entreprenörskap, personlig utveckling och ämnesläsning.

MÄSTARUTBILDNINGEN I LEKSAND – EN SUCCÉ

Nu är det det bevisat – med rätt utbildning gör du ett bättre jobb!

Undersökningar visar att personer med gesäll- eller mästarbrev gör ett bättre jobb. I samarbete med Leksands Folkhögskola har Sveriges Hantverksråd tagit fram fram en populär webbaserad mästarutbildning.

Det är nu fyra år sedan utbildningen startade och den har blivit en succé, säger **Stefan Andersson**, projektledare hos Sveriges Hantverksråd.

Den generella delen av utbildningen är framtagen av Sveriges Hantverksråd. Den handlar bland annat om olika företagsformer, ekonomi, kundservice, avtalsfrågor,

FOTO: LEKSANDS FOLKHÖGSKOLA

reklamationer, affärsetik och marknadsföring. Den yrkesspecifika delen för blivande läsmästare har Sveriges Lås och Säkerhetsinstallörers Riksförbund, SLR tagit fram.

Stefan Andersson jämför gesällbrevet med ett vanligt körkort och mästarbrevet med ett lastbilskörkort.

– En gesäll har basala kunskaper och färdigheter men ändå mycket kvar att lära. När du fått ditt mästarbrev kan du jämföras med en yrkeschaufför. En god estetik utmärker skickliga och stolta hantverkare, utöver den rena yrkeskunskapen. Det kan handla om en snygg kabeldragning i en dörrmiljö eller en prydlig rörinstallation, säger Stefan, som är krukmakare och på väg mot sitt mästarbrev.

Utbildade hantverkare gör bättre jobb

Yrkeserfarenheten borde värdesättas mer än vad den gör, anser Stefan Andersson.

– I dag finns ett alltför stort fokus på prov och intyg men erfarenhet och goda kundrelationer väger också tungt. Den som ska bli mästare måste, förutom nöjda kunder, också ha skött sina åligganden mot myndigheter och andra intressenter.

Statens Fastighetsverk har gjort en undersökning om fördelarna med en gedigen yrkeskunskap för murare.

– Undersökningen visade att de murare som redan hade ett gesäll- eller mästarbrev höll tidplanen och gjorde ett bättre jobb, än murare utan utbildning, berättar Stefan. Det gäller säkert även låssmeder och andra hantverkare.

Totalt har runt 1 000 personer gått Hantverksrådets mästar kurs, varav 20 låssmeder och lika många till väntas bli mästare inom kort. Den som har gesällbrev och minst sex år i yrket är behörig att söka.

Krav på kunskap och skötsamhet

– För att godkännas i den generella delen måste deltagarna visa att de har goda kunskaper i de olika kursavsnitten. Förutom en godkänd generell och yrkesrelaterad utbildning krävs också en så kallad lämplighetsremiss för att få bli läsmästare. För låssmeder ska SLR avge ett yttrande. Allmänna reklamationsnämnden med flera myndigheter är också remissinstanser. Är det grönt ljus från alla utfärdar Sveriges Hantverksråd mästarbrevet. ■

Oseriösa falska låssmeder använder ofta vinkelslip som öppningsmetod, vilket kan medföra att hela dörren blir förstörd.

Stort medialt intresse kring falska låssmeder

Det kan bli en dyr och obehaglig upplevelse att upptäcka att man anlitat en falsk låssmed. Därför vill SLR införa en offentlig auktorisation för att få bukt med det ökande problemet.

TEXT VICTORIA E. KISS NYLUND
FOTO ISTOCKPHOTO

Tidigare under året slog säkerhetsbranschen larm om de falska låssmeder som satt i system att lura kunder.

Expressens Brottcentralen var tidiga med att uppmärksamma detta medialt och hörde av sig till Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörer för expertis inom området. Uppslaget i Expressens tidning, samt digitalt, fick stort genomslag.

Att falska låssmeder under lång tid förekommit i bland annat USA är ingen nyhet och begreppet *locksmith scam* är känt sedan länge. Men att de ganska

fort även etablerat sig i Sverige är desto mer uppseendeväckande.

Allt eftersom problemet lyfts fram har också åtgärder vidtagits, men fortfarande figurerar dessa oseriösa låssmeder runt om i landet.

Lätt att hamna i fällan

Precis som Expressen skriver är det som kund dessvärre lätt att hamna i fällan. De så kallade "bolagen" marknadsför sig via Google-annonser som gör att deras hemsidor hamnar högst upp i sökningen av låssmeder och jourlåssmeder. I Expressens

artikel där professorn i praktisk filosofi, Torbjörn Tännsjö intervjuas om hur han är en av de utsatta, förklarar Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers ordförande Benny Jansson det geografiska utvecklingsmönstret.

Sprider sig snabbt

– Det har börjat i Stockholm och snabbt spridit sig till andra städer som Nyköping och Göteborg.

Vidare berättar Torbjörn Tännsjö om den fruktansvärda upplevelsen för Expressens journalist. Likt många andra har han googlat sig till en låssmed och tagit första

Så skyddar du dig mot oseriösa falska låssmeder

1 Kontrollera att telefonnumret till företaget är offentligt. Går att kontrollera på exempelvis Eniro eller Hitta.

2 Företaget ska ha en adress och ett organisationsnummer.

3 Finns ett företagsnamn? Detta återfinns i så fall på både arbetskläder och servicebil.

4 Begär legitimation och notera namn och nummer.

5 Kräv alltid ett kvitto från det företag ni anlitar. Det ska innehålla samma företagsnamn och organisationsnummer som du tidigare kontrollerat.

6 Begär att få betala med kontokort/swish eller mot faktura, om företaget har sån tjänst. Kontrollera även här att mottagaren har samma företagsnamn.

7 Begär prisuppgift innan arbetet påbörjas.

8 Ett enkelt tips är att anlita ett läsmästarföretag som är auktoriserat av Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers riksförbund (finns att hitta på slr.se).

KÄLLA: SVERIGES LÅS- OCH SÄKERHETSLEVERANTÖRERS RIKSFÖRBUND, SLR

Tips!

Expressens artikel går att läsa i sin helhet på Expressens webb.

bästa utan att egentligen veta något om "företaget" som dök upp i sökresultaten. När det nya obrukbara låset satts in stod han där med – som han själv uttrycker det till Expressen – lång näsa. Inom loppet av några minuter var han 8 000 kronor fattigare, pengar som han fått swisha eftersom låssmeden hävdade att kortläsaren inte fungerade och dessutom norpade den falska låssmeden med sig även det handskrivna kvittot innan han försvann.

SLR:s Benny Jansson kommenterar till Expressens journalist att dessa falska låssmeder riskerar

hela branschens och yrkets rykte.

Man får även uppbackning av polisen som gått ut med en varning för dessa nya bedragare. Branschorganisationen menar att denna typ av brott kan ske i dag eftersom låssmedsyrket inte är ett skyddat yrke, vilket också är något man vill se en ändring på. Med bakgrund i detta föreslår även SLR:s ordförande i artikeln att en offentlig auktorisation eller reglering för att få utöva yrket bör utformas. Innan det blir verklighet har SLR tagit fram en lista med olika tips om hur man gör för att skydda sig mot dessa bedragare. ■

När bytte du dina koder senast?

Med **mKey** lagrar du koder till anläggningar eller annan känslig information tryggt och säkert.

Du kommer åt dem lika snabbt på fältet som på kontoret.

Nya och unika koder för varje anläggning är plötsligt enkelt.

Läs mer på **mkey.se**

Skyddsklassade molntjänster

Molntjänster för dina digitala tillgångar - i enlighet med SSF:s regelverk för förvaring av anläggningsdokumentation.

Läs mer mirror.se/skyddsklass

< **mirror** >

En digital leverantör att lita på

Kom och
säg hej!
(monter 03:30)

SECTECH
EXPO & SEMINARS / SWEDEN
Stockholm 31-22 November 2017

En av Låscentralens styrkor är det breda butiks-
sortimentet där det mesta en fastighetsskötare
behöver finns, enligt vd:n Martin Nettrup.

Alla skånska låsfirmors moder

I södra delen av vårt land finns ett stort antal låsfirmor. En av dem kommer i låssmedskretsar på tal oftare än de andra, nämligen Låscentralen i Malmö där många låssmeder har lärt sig yrket.

TEXT & FOTO: MARTIN LEISBORN

När SLR besöker medlemsföretag i Skånetrakten och pratar om verksamheten och branschens förändringar kommer ofta Låscentralen på tal. Självklart tittar vi in och pratar med Martin Nettrup som sedan 2009 är den som för företaget vidare. Martin är själv relativt ny i branschen men berättar gärna både om företagets långa historia och hur framtiden verkar se ut.

– Det finns en rolig story bakom företaget, det är ganska kul. Det är en av de första låsfirmorna här nere i Skåne och många andra låsfirmor härstammar härifrån. De har på ett eller annat sätt varit här eller jobbat

tillsammans med den tidigare ägaren. Låscentralen har fostrat många låssmeder.

Bröderna blev ovänner

Historien går ända tillbaka till fyrtiotalet då bröderna Elof och Lars Borgström startade mekanisk verkstad. Tillsammans servade och renoverade de hjulen till järnvägsvagnar. Efter en tid ryckte Elof in i det militära och när han senare kom tillbaka hade hans bror startat en egen verksamhet med lås och beslag som inriktning. Elof beslutade då att starta sin egen konkurrerande låsfirma och vänskapen bröderna emellan var därmed slut. Båda

I verkstaden används både hand-
verktyg vanliga för låssmeder ...

... och gamla hederliga pjäser som
fortfarande har sin funktion.

fortsatte länge sina verksamheter var för sig. Lars verksamhet köptes dock senare upp av SafeTeam så det enda fristående av de två bolagen som finns kvar idag är Elofs.

– Vårt juridiska bolagsnamn är fortfarande Låscentralen E Borgström, med E för Elof. Släkten har inget med firman att göra i dag. På 1950-talet sålde Elof verksamheten till Lennart Westberg, en av de anställda. Efter det tog hans son Anders över och 2009 köpte vi Låscentralen.

Med ”vi” menar Martin de tre delägarna som alla bär samma namn.

– Vi är tre ägare och alla tre

heter Martin. Holdingbolaget heter 3 Martin AB. Det var rätt komiskt, för vi var först två Martin och en Markus, men av olika anledningar, dock inga som har med namnet att göra, kunde han inte var med längre och då kom en tredje Martin så då blev vi 3 Martin AB. Än så länge har inte företaget 3M, som är ganska stora, hört av sig och tyckt att vi tagit deras namn, säger Martin och skrattar.

Många förändringar

Tre ägare till trots är det bara Martin Nettrup som jobbar i själva verksamheten. De andra har sina andra jobb och ansvar, även

LÅSCENTRALEN, MALMÖ

Namn: Låscentralen E. Borgström.
Stad: Malmö
Startades: På 1940-talet.
Nuvarande VD: Martin Nettrup.
Ägare: Tre Martin AB.
Antal anställa: 15.

Verksamhet: Mekaniska låsinstallationer, passersystem, dörrautomatik, samt butik och verkstad med bland annat spanjolettreparationer.
Motto: "En riktig låssmed".
Hemsida: www.lascentralen.se

om vi ibland bollar frågor innan vissa beslut. Martin är alltså den som sköter den dagliga ruljangsen och som sedan förvärvet har fått gå igenom stora förändringar för både företaget och honom själv.

Personalbrist och expansion

– När vi köpte Låscentralen var all personal kvar. Men efter det har vi haft, kanske inte en personalflykt, men några slutade här och startade upp egna firmor och tog då med sig folk. Det var jobbigt eftersom man tappar kompetens. Visst tar man det lite personligt även om vi kom bra överens. Det suger mycket energi att behöva rekrytera personal när företaget dessutom är i en expansiv period. En filial öppnades i Trelleborg och ganska snabbt fick de till avtal med kommunen som krävde arbetskraft.

– Det var uppåt tolv anställda som slutade under en treårsperiod. De behövde ersättas samtidigt som vi behövde tillsätta nya. Men vi har lyckats väl och de sista tre åren har jag fått behålla min personal och även kunnat ta in lärlingar som har visat sig vara

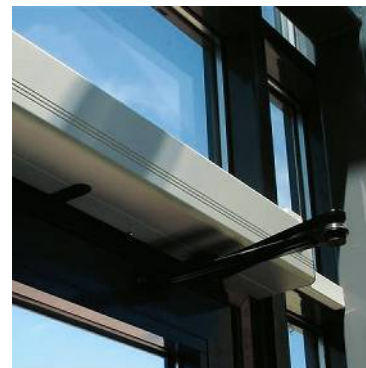
kanonduktiga och självgående efter ett år eller tidigare.

Brist på kompetent personal

Det för oss in på det som verkar vara det största behovet i säkerhetsbranschen i dag, nämligen behovet av mer kompetent personal. Många låsfirmor dras med detta problem och söker hela tiden lösningar. Martin berättar hur han gått till väga.

– Jag har tagit in ny personal efter rekommendationer från de som redan jobbar här. Jag har gett dem en chans och anställt dem under försättning att de ska lära sig under tiden. Vi har gått på personkemin snarare än vad de jobbat med tidigare, för funkar den kemin så funkar mycket annat också. Inlärningsförmågan och viljan att lära sig är det viktigaste.

Allt har dock inte gått perfekt för Låscentralen. Filialen i Trelleborg lades ner tidigare i år men omsättningen har ständigt ökat och för närvarande ser det ljus ut. Företaget söker fler medarbetare men förutom rekrytering och lärlingar har Martin ytterligare ett ess i

Leverans och support av dörrautomatik

– till låssmeder över hela landet.

Vi lagerför och distribuerar dörrautomatiker och tillbehör från flera välrenommerade fabrikat.

Vårt utbud tillsammans med vår kunskap gör att vi alltid kan leverera rätt produkt anpassad för dina önskemål.

lem
ENTRE/MATIC

GEZE

dormakaba

BEA
OPEN UP NEW HORIZONS

HOTRON

Öppna konto i
vår webshop!

www.axsnordic.com

Vi kan automatik.

I butikssortimentet finns många lås, vissa moderna ...

... och andra av mer klassiskt snitt.

Bra personal är viktigt. Här syns Sven Carlberg under en låsreparation.

► rockärmen, duktiga pensionärer.
– Vi har en låssmed som gick i pension för ett par år sedan men som ändå fortfarande jobbar här till och från. Pensionärer som kan jobba deltid är jättebra att ha. De har ju kunskap som inte längre går att få tag i. Även om utvecklingen går framåt går den kanske lite för snabbt, de som kommer in i dag lär sig allt det nya men det kommer att ta många, många år innan det gamla försvinner, till exempel

att reparera gamla lås, spanjoletter och liknande.

Trots att Martin i dag är VD för en välrenommerad låsfirma finns hans bakgrund i något helt annat. Innan Låscentralen var han säljchef på Mercedes Benz. Men livet förändras ibland och Martin ville prova något annat än bilar.

Från novis till mästarebrev

– Jag var helt novis och kunde ingenting om den här branschen

innan, egentligen visste jag bara att man sätter in en nyckel i ett lås. Så jag var väldigt trött i huvudet de första månaderna. Men jag har alltid tyckt det är kul med tekniska prylar och jag är en praktisk person mer än teoretiker. Hantverk är heller inget jag är rädd för. Så jag kände att det skulle bli kul. Men det var väldigt värdefullt att Anders, den tidigare ägaren, var kvar i fjorton månader så jag fick möjligheten

att lära mig mycket av honom.

Kombinerat arbete

Yrkesbytet har fallit väl ut och Martin gillar kombinationen praktiskt arbete, sälj och arbetsledare. Han lovordar sin personal och känner att han hittat sin roll inom firman. På köpet har han blivit väldigt intresserad av lås och har fått en tendens att vilja titta närmare på vad det är för lås vart han än kommer. Framför

På företaget finns även moderna datorstyrda maskiner.

Martin Nettrup är sedan 2009 VD på Låscentralen.

allt har kunskapsnivån höjts betydligt. Han har sedan en tid gesällbrev och kommer under året även att avlägga mästarprov.

– Jag har inte kunnat göra det tidigare eftersom man måste ha jobbat minst sex år i branschen, men det har jag nu så nu är det dags.

Svåra tider

Låscentralen i Malmö har genomgått svåra tider men lever vidare med vittring på en framtid

i en föränderlig bransch. Vi frågar vad det är som kännetecknar företaget i dag.

– Vi är inte rädda för att prova något nytt. Vi är snabba på att anpassa oss efter branschen, inte låsta i en enskild verksamhet utan ganska breda med många olika typer av kunder. Dessutom har vi en butik med brett sortiment som uppskattas av många fastighetsskötare, tekniker med flera. Och när många andra

En intressant bransch lockade Jennie Nyman till hennes nya jobb.

JENNIE NYMAN

Färskast på jobbet

När SLR tittar in står Jennie Nyman i butiken. Med bara drygt en vecka på jobbet är hon företagets nyaste anställda.

– Jag jobbade tidigare bland annat på TH. Nyman AB, en järnhandel med specialisering på inredningsbeslag. Till sammans med andra jobb jag haft har jag varit i beslagsbranschen i 24 år nu.

Vad blir din uppgift här på Låscentralen?

– Jag är alltså nu men ska bli upplärd inom verkstaden. Jag har tidigare jobbat mycket med att lägga om lås, niotillhållarlås, sedan tiden på TH.

Nyman, men jag ska lära mig hur man stiftar om en cylinder och lite sådana grejor också.

Vad lockade dig till lås?

– Hela branschen i sig, det händer så mycket nytt hela tiden och man blir aldrig färdiglärdd. Jag gillar när det händer saker och när jag lärt mig något nytt.

Är det här yrket något för tjejer?

– Det är väldigt mansdominerat, men det är bara kul om fler tjejer vill komma in i branschen. Det går lika bra, man får bara ha lite skinn på näsan och visa att vi också kan.

blivit uppköpta av koncerner är Låscentralen fortfarande privatägd. Många kunder uppskattar det och att kunna komma fram direkt utan mellanled.

Oklar framtid

Ingen vet med säkerhet vad som händer i morgon men framtidsvisioner är alltid intressant.

Hur ser verksamheten ut om fem år, undrar Säkerhetsinstallatörens utsände vid vårt besök.

– Vi kommer att vara kvar här, förvalta det vi har och växa organiskt. Troligtvis har vi två eller tre anställda låssmeder till. Omsättningen kommer att öka och vi behöver fånga eftermarknaden. Det blir även mer elektronik och passersystem. Det ska bli spännande att se, och så hoppas vi få behålla vår parkeringsplats på framsidan. ■

Lyckad ASSA Convention i natursköna Italien

Vackra italienska kuststaden Sorrento var platsen för ASSA Convention 2017. Konferensen i början av september, varade i fyra dagar. Totalt deltog nära 100 personer. Ett flertal låssmedsröster beskrev det som "det bästa ASSA Convention hittills".

TEXT TOM VON SIVERS | FOTO: TORBJÖRN ANDRÉN

Deltagarna, som kom från olika delar från Sverige, lyfte från ett regnigt Skandinavien. Destination Neapels flygplats och vidare transport till natursköna Sorrento, belägen på nordsidan av den udde som avslutar Neapelbukten i söder. För vissa

deltagare blev nedresan dock lite krånglig. Inställt flyg tvingades en grupp till ett oplanerat stopp i Berlin. Men allt löste sig bra och väl framme i Neapel blev det vidare transport med buss till Sorrento. Totalt utgjorde hela sällskapet 94 personer, inkluderat ASSAs representanter. Själva konferensen genomfördes på Hilton Sorrento, kantat av vackra citronlundar.

Välkomst- och tacktal

Eventet startade på torsdagskvällen där ASSAs tidigare VD under åtta år Urban Doverholt, numera Skandinavienchef för ASSA ABLOY, höll ett välkomsttal. Ny tillförordnad VD efter Urban Doverholt är Peter Kazinczy som efterhand tog över värdskapet för konferensen. Efter Urbans inledning följde ett informationspass om Sorrento och Italien under ledning av Anna Ruud, en lokal guide på plats. Daniel Öhlander, Marknads- och Kommunikationsdirektör gick sedan igenom

konferensdagarna och agendan. Därefter var det dags för konferensens moderator, Mike Florett.

Han tog upp bland annat upp digitaliseringen och människan. Hur vi, trots moderna hjälpmedel, ändå så ofta styrs av reptilhjärnan. Temat att klara av innovationstakten som digitaliseringen ger och samtidigt få det att fungera i en verklig dörr med verkliga användare var sedan genomgående för konferensen.

Mike Florett har, förutom att vara moderator, också en bakgrund som författare och föreläsare. Torsdagens konferenspass avslutades med mingel på hotellets terrass en timme, därefter blev det promenad till kvällens gemensamma middag på restaurang o'Parucchiano.

En intensiv konferensdag

Fredagen blev konferensens första heldagspass. Det blev en både intensiv och lärorik dag med pass från morgon till kväll. Peter Kazinczy inledde med ett inspel kring den

nya spelplanen och samverkande system. Det blev också många samtal kring ARX och motorlås, följt av information kring flera kommande produktnyheter.

Fredagen innehöll också många samtal kring CLIQ samt BIM som företeelse inom byggin-
dustrin. Dessutom gavs deltagarna information om stundande lansering av ASSA ABLOYs digitala projekteringsverktyg ASSA ABLOY Openings Studio. Efter konferenspasset presenterades samtliga nyheter på minimässan.

Uppskattad minimässa

Under minimässan fick återförsäljarna god tid på sig att dels se nya produkter demonstreras av ASSAs egen personal, dels möjlighet att utan tidspress kunna ställa en rad frågor. Det var inte bara de inbjudna gästerna som uppskattade minimässan. Den var även populär bland ASSAs egen personal på plats. En av dem var Thomas Moberg, säljare på Affärspartner:

– Förutom att konferensen i sig blev mycket lyckad så vill jag lyfta fram minimässan. Den var mycket bra upplagd och blev uppskattad av alla. Det gav oss en unik chans till möte med återförsäljarna och i lugn ro kunna ge dem en demonstration om hur våra nya produkter fungerar.

Flera high tech-lösningar och produkter pre-

senterades där ASSA visade att man både håller en hög innovationstakt men samtidigt klarar av att förena det med gammal teknik som behövs i dörren för att verkligheten ska fungera väl.

Utöver produkt demonstrationer gav mässan en möjlighet att bygga upp en bra och naturlig relation mellan både återförsäljare och ASSA-personal. Det resulterade i att båda sidor fick en möjlighet att utbyta viktig erfarenhet och kunskap sinsemellan.

– Förutom att våra presentatörer genomförde ett bra konferenspass så tycker jag att vi också fick chansen att prata om nya saker som kommer att hända i branschen, till exempel den nya CE-märkningen och vad den kommer att innebära. Deltagarnas positiva energi genomsyrade hela konferensen. Jag hade många bra dialoger och intressanta gruppsamtal. Vi fick många bra och värdefulla synpunkter, det var bra feedback helt enkelt! säger Daniel Öhlander.

Bästa konferensen hittills

Att konferensen var lyckad och väl genomförd i alla avseenden, det är ett återkommande omdöme från många deltagare som tillfrågats om vad de tyckte. Vanliga omdömen från deltagarna var: "Proffsigt upplägg", "Bra och inspirerande sittningar", "Bästa ASSA Convention hittills". Även arrangemanget

med gruppsamtal uppskattades.

Fredagskvällen slutade med middag på klassiska italienska restauranger i Sorrento. Hotellet låg mycket nära stadens vimmel och inga långa busstransfers krävdes. Deltagarna delades upp sig i fyra grupper och besökte varsin restaurang. Där fick de olika sällskapen smaka på det som många tycker är det bästa med detta avlånga land, nämligen maten och drycken. På en liten och mycket familjär restaurang, sjöng en restaurangägare för gästerna kvällen igenom.

Utflykt till Capri

Under lördagen kunde deltagarna besöka Pompeji men huvudnumret var båtresan ut till Capri, en mycket uppskattad färd till den historiska och mytomspunna romerska kurorten. På förmiddagen var det BOS, break out sessions. Gemensam lunch serverades

VÄND! Härlig bildkavalkad från Italien

Ulf Håkan Jönsson, Öbergs Lås & Nycklar.

Malin Höök, Norrskydd.

Sven-Göran Svensson, Great Security.

Michael Rönnerberg, Borås & Kungsbacka Lås & Säkerhet.

Mats Klein, Låscenter i Västerås.

Johan Nätterholm, Certego.

► nära Villa San Michele i soligt väder. Även den resan gav chans till att knyta relationer deltagarna emellan

– För mig var hela resan en förstärkning av hur viktigt det är att bygga upp och vårda de starka relationer som vi har med våra återförsäljare, de är nyckeln till vår framgång som företag. Jag har alltid varit mån om att vi ska vårda relationen med våra återförsäljare, säger Urban Doverholt, som alltså blir Skandinavienchef inom ASSA ABLOY, men fortsätter som Ordförande i SEM-Group.

Viktigt med feedback

Den tillförordnade vd:n Peter Kazinczy är inne på samma spår och lyfter också fram en annan aspekt, vikten av att få feedback:

– Förutom att få visa våra produkter på plats vilket kan ge våra återförsäljare en klar uppfattning om vart vi är på väg så är det oerhört berikande för oss att få in så mycket feedback som möjligt från våra återförsäljare. Något som är möjligt när man dessutom är

Magnus Eriksson redo att avtäcka nyheter.

tillsammans under flera dagar.

Magnus Eriksson var en av dem som demonstrerade ASSAs nya produkter på minimässan.

Han tog bland upp hur Yale Smart Living konceptet vidareutvecklas både produkt- och konceptmässigt.

Magnus anser att det är en ynnest att få träffa så många återförsäljare och under så pass lång sammanhängande tid.

– De vill berätta om sin egen verklighet för oss, vilket är oerhört viktigt och värdefullt för

oss. Sedan vill jag också lyfta fram minimässan som blev ett naturligt komplement till föredragen då flera punkter som vi föreläste direkt kunde kopplas samman med de produkter vi visade upp. Bland annat fick jag en chans att berätta om hur vårt larmsystem är uppbyggt och därmed ge deltagarna en känsla av hur det är att använda det.

Söndagen avslutades med en galamiddag med artisten Stefan Gunnarsson.

– Den middagen går ändå till historien med en stämning från start som andra festligheter bara kan drömma om att uppnå. Till och med Stefan Gunnarsson som kör 200 speldagar per år häpnade över den energi vi gav honom, avslutar en nöjd och glad Daniel Öhlander.

Ett ansikte bakom ASSAs produkter

En av deltagarna på ASSA Convention 2017 var Mikael Lundgren från Låsab i Gällivare:

Jag tycker det var en mycket givande konferens. Sedan får man ett ansikte bakom varje produkt och det är viktigt. Har man mötts

i verkligheten så vet jag vem den personen är och ser ut när jag ringer. Vi fick också se pinfärskas nyheter och bäst var nog faktiskt den förlängda cylindermedbringaren. Det var verkligen en av de saker som jag uppskattade mest. Det var en produkt som har saknats i branschen, säger Mikael och fortsätter:

– Sedan var det intressant med nya Yale-utvecklingen. Det här var mitt tredje ASSA Convention. Jämfört med de två tidigare, i Cannes och Aten, så var detta på en helt annan och bättre nivå. Professionellt. Bra moderator också. Så en stor eloge till ASSAs Daniel Öhlander!

Kunde varit fler tekniker

Sören Ågren från Låsteam i Borås var en annan deltagare. Han ger både en del ros och en del kritik i sin recension av konferensen:

– En bra trevlig konferens. Kanske tycker jag att det var för många säljare med och saknade teknikerfolk. Det var nog fler konstruktörer och tekniker med förra gången nere

i Grekland. Men det gavs många bra chanser att få träffa branschkollegor och det var i stort sett ett bra arrangemang.

Bonustid i Berlin

Andreas Bergstrand, Automatic Alarm fastnade i Berlin.

– Ja, jag råkade hamna i en grupp som hade lite otur. Vårt flyg missade anslutningen i Berlin. Men det löste ASSA bra med hjälp av researrangören. Det kändes som de var mycket måna om att vi skulle ha det bra vilket vi också hade eftersom vi fick ett par timmars spännande tid inne i Berlin. Det var nästan en lite oväntad bonus. Annars tycker jag konferensen nere i Sorrento var välorganiserad. Minimässan var också trevligt avslappnad. Visserligen inte så många nyheter för min del. Det var också en stor fördel att konventet låg så nära själva stadskärnan, till skillnad från när vi var i Aten. ■

Håkan Johnsson, Öbergs Lås & Nycklar.

EUROPEAN LOCKSMITH CONVENTION 2017 PRAG

Internationellt möte lockade besökare från 55 länder!

Strax innan sommaren, 18-21 maj, var det dags för ELF Convention 2017. Det kom deltagare från sammanlagt 55 länder!

Benny Jansson och Ivo Buk från det tjeckiska förbundet.

Ricardo Jadim ordförande i Portugal tar emot budkaveln.

Janne Andersson, Rikstvåans låsservice checkar in.

ELF:s ordförande Dave O'Toole.

SLR:s ordförande argumenterar.

ELF-Boardmeeting.

Leverantörsutställning, kurser, möte med ELF Nordic samt ELF styrelsemöte. Drygt 1 300 personer besökte utställningen och cirka 550 personer deltog i kurserna.

ELF-Nordic som består av Danmark, Finland, Sverige och Norge hade också ett möte med erfarenhetsutbyte gällande ämnen inom utbildning och andra fokusområden.

Nämnas kan bland annat att det danska förbundet har bytt namn från DLF Dansk Låsesmedeförening till bara Låsesmedeföreningen. I Norge har man ett förslag ute på

remiss om att göra om sin utbildning så att eleven börjar med en grundläggande el- och teletutbildning och bygger på med låssmedsteknik.

Lagstiftning för låssmeder

På ELF-board meeting omvaldes Dave O'Toole som ordförande för de kommande två åren. Fortsatta diskussioner om vägar att gå gällande "legislation" lagstiftning för låssmeder.

Ordföranden lade fram ett förslag om att anordna en årlig Business Conference i ELF:s regi.

Förslaget kommer att diskuteras vidare på ELF:s höstmöte som kommer att hållas i samband med MLA Expo 2017 (Master Locksmiths Association) i Telford, England.

Stor galamiddag

ELF Convention 2017 avslutades med en galamiddag i Kaiserstensky Palace där 230 personer deltog.

Den tjeckiska ordföranden lämnade där över den traditionella budkaveln till Portugal som kommer att arrangera 2018 års ELF Convention 25-27 maj i Porto. ■

Värdeförvaringskurs hos Nivex

TEXT OCH FOTO PIERRE ISGREN

Det finns mycket att lära sig om värdeförvaring. Det fick många av låseleverna lära sig på kursen hos Nivex i maj.

Många av Sveriges låselever på Praktiska gymnasiet och Movant vuxenutbildning var på kurs hos Nivex i Västra Frölunda 17–19 maj.

Kursen handlade om värdeförvaring, vilket innefattar bland annat värdeskåp, dokument-skåp, nyckelskåp och tillbehör och lås för dessa.

Eleverna fick även träna på att montera både mekaniska och elektroniska högsäkerhetslås och de fick en rejäl genomgång av säkerhetsklasserna för olika skåp och lås. Nivex vd Håkan Dosé avslutade med säljträning, något eleverna har nytta av även när det handlar om att sälja andra säkerhetsprodukter. ■

Det är viktigt att kunna grunderna i att bygga nätverk, dags för kurs.

Snabb utveckling kräver utbildning

TEXT JAN CELSING

■ För att förbättra kunskapen om hur man bygger nätverk hade Stockholmsföreningen tillsammans med AXEMA AB den 9:e maj organiserat en viktig grundkurs i detta.

Därmed har man kunnat erbjuda medlemmarna möjligheten att hänga med i den snabba utveck-

ling som sker i vårt arbetsområde.

Det var glädjande att det för första gången på Stockholmsföreningens mångåriga kurser nu även fanns en kvinnlig deltagare, Anette från Storstadens Lås.

Detta bör betyda att vår bransch nu mer och mer anpassar sig till en mindre "gubbig tid" med de fördelar detta betyder.

LITEN BLIR STOR

Sådan far, sådan son och sonson

Mitt i Lunds historiska och gemytliga kvarter ligger en låsfirma som fixar allt – All-round Låsservice. SLR tittar in.

TEXT & FOTO: MARTIN LEISBORN

Här på Lilla tvärgatan i Lund finns sedan många år All-Round Låsservice och drivs av vd:n Magnus Janusz.

Universitet, sjukhuset, Tetra Pak och TV-programmet *Fråga Lund* hör kanske till det som Lund är känt för. Staden grundades redan på 900-talet och är i dag en stor studentstad men har även en levande stadskärna med många affärer.

En av dem är All-Round Låsservice med Magnus Janusz vid rodret. De återfinns på en av de historiska gatorna, Lilla tvärgatan, mitt i centrum. All-round Låsservice är även medlemsföretag i SLR.

Kombinerad bil- och låsfirma

– Min pappa, Tadeusz Janusz, startade firman 1968, men då som kombinerad bilreparatör och mack med lås som extra

verksamhet. Som så många började han först på Låscentralen i Malmö, allting kommer ju därifrån, men flyttade senare hit till Lund.

Till en början hette företaget Janusz Bil och Låsservice. Låsservice och jourverksamheten växte dock bra, så 1972 släppte Tadeusz mackverksamheten för att i stället jobba med lås helt och hållet.

– Han hittade då en lokal här inne i centrum vilket var bra eftersom det var svårt att få lokaler här. Nu för tiden är det lättare, men dyrare.

Magnus, sonen i huset, brukade sedan tidig ålder sommarjobba på firman och 1983, efter gymnasiet, började han på heltid.

– Precis då började elektroniken i branschen och då blev det jätteintressant, något helt annat än bara nycklar och lås. Den utvecklingen har man fått följa med, det började med ett litet kodlås, sedan porttelefon och sedan passagesystem, dörrautomatik och så vidare. Vi har fått växa med branschen.

Nytt namn och nya lokaler

Firmanamnet ändrades redan tidigt till nuvarande All-Round Låsservice och 1978 flyttade låsfirman in i de nuvarande lokaler på Lilla tvärgatan.

Efter hand kunde mer yta fogas till från angränsande utrymmen och i dag har firman rymliga och funktionella lokaler

för sin verksamhet.

– Pappa arbetade fram till 2007 då han kände att han var klar med lås och kunde lämna över verksamheten till mig.

Är ni allround, som namnet säger, eller har ni nischat er på något?

– Vi är faktiskt rätt så allround. Vi har butik dit kunder kan komma för att köpa, lämna och hämta, som en vanlig butik. Vi gör nycklar och tillverkar saker. Vi har killar som kör ut och det är allt från det enklaste låset till passagesystem, porttelefoner, öppningar av dörrar, säkerhetsskåp med mera, det som är vanligt i branschen helt enkelt. Men den främsta anledningen till det namnet var nog mest ett sätt att

Ljusa och rymliga lokaler.

Vanliga mekaniska nycklar tillverkas på traditionellt sätt.

komma först i telefonkatalogens bokstavsordning, säger Magnus och skrattar.

I dag består företaget av fyra killar som var och en jobbar med sitt eget arbetsområde. En står i butiken, där arbetet bland annat består av att göra nycklar och ta upp beställningar, medan två andra, bland annat tredje generationen Janusz, tar jobbet ute på fältet.

– Min son arbetar också här och är en av de som är ute på

Moderna maskiner ger bra precision.

fältet. Han är den som tar elektroniken till nästa nivå. Självt har jag släppt den biten och står mer för den lite äldre tekniken.

Nya tider

Utvecklingen är intressant att lägga märke till. Magnus själv gick verkstadsteknisk linje på gymnasiet medan hans son gick el-tele, betecknande för hela branschen som mer och mer blir elektronikerbaserad.

En annan del av företagets ►

SILCA OMNIA

- Användarvänlig nyckelmaskin för tillhållar- och kassaskåpsnycklar. Med LED-belysning och ergonomisk design.

SILCA FUTURA

- Liten och smidig maskin som fräser och dekodar laserskurna bilnycklar på kod, borrade nycklar på kod och cylindernycklar.

SILCA FASTBIT II

- Användarvänlig tillhållarmaskin från Silca för att kopiera tillhållare, Abloy och Abusämnar. Pålitlig och precis.

ALL-ROUND LÅSSERVICE

Namn: All-Round Låsservice.

Hette först: Janusz Bil och Låsservice.

Startades: 1968.

Nuvarande VD: Magnus Janusz.

Antal anställda: 4.

Motto: Flexibilitet, snabba vändningar och kvalitet från början.

Hemsida: www.allroundlas.com

Magnus Janusz, VD, vill ha bättre utbildning och bättre handledarinsatser för att få fram mer arbetskraft inom säkerhetsbranschen.

Magnus son Andreas Janusz jobbar också på firman och fokuserar på elektronik.

► verksamhet är jour. Det sker nu i samarbete med flera andra företag i regionen, något som visat sig var till fördel för alla inblandade.

– Från början körde jag jouren själv i många år, men det tär ju på allt. Men för fem år sedan blev det en hel del förändringar i samarbeten låsföretagen emellan i Malmöregionen och man knöt nya band. Varje företag har jouren en vecka var. Det är bra för då blir det mer att göra när man väl kör. Vi arbetar främst i två städer, Lund och Malmö, men vårt arbetsområde täcker i stort sett hela Skåne. Så det är positivt.

Nyckeln till framgång

Det har hänt mycket inom branschen under det senaste decenniet och företag har haft svåra tider medan andra har startat upp nya verksamheter.

Vad är All-Round Låsservice styrka och vad har hjälpt er att kunna fortsätta?

– Flexibilitet, snabba vänd-

ningar och att vi kan ta in jobb snabbt, säger Magnus utan att tveka. Inom bland annat passage krävs det visserligen mer tid, men jag vill ändå påstå att vi är flexibla, ställer upp snabbt, och kör mycket på kvalitet. Vi ska inte behöva köra dit mer än en gång och det ska bli rätt från början. Så då gäller det att hålla sig uppdaterad hela tiden om vad som ska monteras och hur det är tänkt.

Vad är svårast i branschen?

– Att hitta bra folk, och att löneutvecklingen har rusat iväg. Konkurrenten är hårdare i dag.

Vad ligger en skälig lön på?

– Svår fråga, det beror lite på vilken position du har. Eftersom el kommer mer och mer i branschen är det en viktig del i

Här syns Magnus längst till vänster flankerad av en anställd och sin far Tadeusz Janusz som grundade firman 1968.

kunskapen och därmed lönen. Men man ska heller inte glömma allt arbete som görs inne i butiken, där finns en annan typ av kunskap. Men jag tror att lönen ligger omkring 30 000 kronor i branschen i dag.

Vad bör göras för att fler ska satsa på säkerhetsbranschen?

– Utbildning behövs, och kanske ha fler nivåer på det. Det handlar om att få ungdomar som vill. Vi har haft praktikanter från gymnasiet som varit här, en del har sovit och en del har inte varit intresserade överhuvudtaget alls. Men även handledarna måste visa intresse och visa ungdomarna arbetet och låta dem prova på. Dessutom behöver vi ett bättre samarbete mellan skolan och ”verkligheten”. Ibland kan det

kännas som att det är väl mycket papper från skolans sida, som gör att låsfirmor drar sig lite för att ta emot praktikanter.

Magnus är säkerligen inte ensam om sin syn på saken och förhoppningsvis kommer förändringar att komma. SLR-medlemmar landet runt samverkar kring detta även om det kan ta några år innan konkreta resultat kan påvisas.

Branschen i framtiden

Vi tackar för besöket och lämnar Magnus med en fråga till, nämligen hur hans företag ser ut om vi kommer tillbaka om fem år

– Hela branschen utvecklas åt elektronikhållet, och elektromekanik, det måste vi följa med, ofrånkomligt om man vill följa med på tåget. Och kanske blir vi några fler. Men jag har ingen ambition att växa jättemycket, för det innebär ju även andra saker. Att vara den lokala entreprenören, det är ju lite av vår styrka. ■

Chatwood Invincible Change Key lock

Patent A.D. 1886, 6th December. No: 15,962 (Provisional Specification)

BY DANNY RITSON

Chatwood (Samuel Chatwood, Lancashire Safe and Lock Works, Bolton, Banker's Engineer and Samuel Rawsthorne Chatwood of 76 Newgate Street in the City of London, Manager) secured a patent December 6th 1886 for an improved method of making changeable locks applicable to key locks and also to keyless or dial locks.

The invention focussed on in this article is the 7 lever Change key lock which used a clutch type mechanism to disengage gated cog type wheels from the main levers operated by key. The main levers also with teeth to correspond with the gated cog wheels.

Sliding movement

The clutch mechanism allowed a sliding movement of the post carrying the gated cog wheels by means of a concentric motion separating them from the main levers allowing the combination or permutation of the levers to be changed. Once changed, the cogs and levers can be brought back into mesh again setting the new permutation.

Separates cog wheels

The process of key changing is done when the lock is firstly in the unlocked position, at which point a small permutation change key can be inserted in a round lock mounted at the rear of the main lock itself.

Turning of this permutation key separates the gated cog wheels from the main levers by which point a different key can be turned in the main lock to re-arrange the levers to correspond with the new key.

Special changeable key

The permutation change key can now be turned in the opposite direction to mesh together the cog wheels with the main levers thus setting up the new permutation.

These change key locks were produced and sold with a set of pre-set keys one for each

A lock set with original key tag marked days of the week, only 1 day key is missing. This set comes with 2 permutation keys (smallest keys) and 1 change key (with 7 removable steps). The lock has been nicely cutaway for demonstration purposes but it has not been finished to a display standard yet.

day of the week as illustrated further in this article by an original key tag and most of the keys still with the lock.

Along with pre-set keys came a special changeable key whereby the 6 steps could be removed and re-ordered to quickly set-up the lock on a different permutation, however this was a later addition to the lock.

Earlier locks did not have the permutation change lock at the rear and relied on a set of set pattern keys.

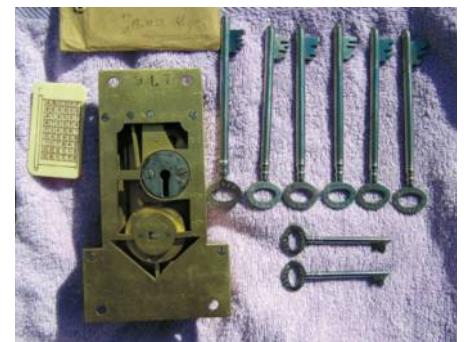
Below we have a copy of the provisional patent specification sheet.

Two versions of this change key lock are shown, the first that used set pattern keys and the second lock with a separate permutation change lock fixed to the rear of it as in the instance of the illustrated lock example further discussed in this article.

Number of permutations

This permutation lock addition allowed the use of a change key where the steps could be removed and re-arranged to suit the user and not limited like the earlier version by a few pre-set keys.

It allowed greater number of permutations. ■

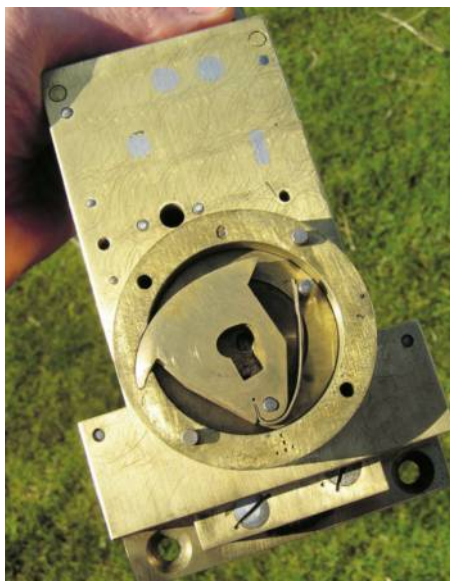

Note the Steel hardened keyhole surround, a standard Chatwood Invincible design feature protecting against drill and other keyhole damage.

Close-up of the changeable key with 7 steps available to change.

VÄND! Mer engelsk låshistoria

Internal view of the round permutation lock fixed to rear of the main lock showing lever design and rotating barrel nature of the lock. The barrel of the lock rotates when the levers are in line with the shear line. The rotation of the lock barrel activates the concentric movement of the post carrying the cog wheels for permutation change.

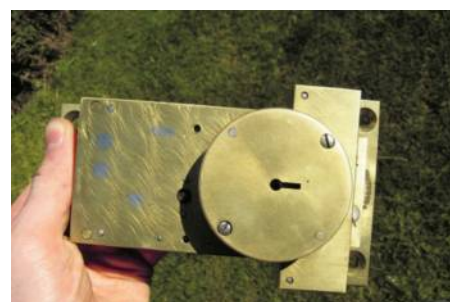

Note the concentric design of the post that carries the cog wheels. This is what allows the separation sliding movement of the cog wheels

from the main levers on permutation change. Note hardened/tempered Steel bolt head also a Chatwood Invincible design feature.

Detailed view of the Invincible patent anti-pressure device in its neutral position

Close-up of the round lock mounted to the rear of the main lock used for permutation changes by the smallest keys in the set.

STEP

Marknadens bredaste sortiment – STEP elslutbleck

För att göra det enkelt att välja det som passar dig bäst är STEP's elslutbleck indelade i fyra serier. Varje serie har olika egenskaper och tillsammans utgör de marknadens bredaste sortiment.

Här finns en lösning för varje dörrmiljö, oavsett vilka behov du har eller vilka krav som ställs. STEP's produkter är driftsäkra och kan hantera komplexa kravkombinationer.

Läs mer på www.steplock.se eller kontakta oss så hjälper vi dig till rätt lösning.

STEP
92
RELEASE

STEP
18
SECURE

STEP
90
PRELOAD

STEP
60
SILENT

När det
måste fungera.

Tommy Watson My Story

In loving memory of grandad by Danny Ritson

12.10.1931 – 20.04.2017

■ Tommy left school at age 14 and served 7 years apprenticeship with the Blacksmiths and Whitesmiths, which also involved making keys for the lock department.

He completed 2 years National Service in the far east with Durham Light Infantry and after demob started working for Chubb, lock and safe engineers, as a service engineer for the North East of England. He was soon promoted to Export Engineer and carried out 7 inch strong room door installations and service work for the under-mentioned examples:

- *Suomi Bank Finland
- *Eastern Bank South Arabia
- *Bank of Libya Benghazi
- *Bank of Egypt Benghazi
- *Bank of Uganda Kampala
- *Barclays DCO Kenya
- *Bank Meli Iran

In 1965 Tommy opened the Chubb 6K18 and the Chatwood Milner 6K115 bankers key locks with his special screw key system. He always made and designed his own lock pick tools. He also manipulated the Chubb 4 wheel bankers combination lock in 1 hour, at the works which was very impressive at the time.

He was involved in the case of the Holborn Circus safe deposit robbery and was able to prove that the locks could be opened without keys. As a re-

sult he was awarded by Chubb a 3 year contract testing and designing components for their high security locks.

In 1967 Tommy was given the task of restoring the famous Day & Newell 15 slide Paraut-optic challenge exhibition lock which A.C. Hobbs put on show at the Crystal Palace Exhibition in 1851.

This restoration job involved making a complete new change key and also the Detector plate which featured the American Eagle sculpted in Brass and other associated detailing. A few other components inside the lock also had to be made. Build-up of the key totalled 18 component parts. Build-up of the tumblers totalled 137 component parts.

In 1992 Tommy was commissioned to open a very special antique safe for the Sultan of Brunei at the palace in Brunei, the safe valued at around £2,000,000 GBP at the time. This was successfully opened by pick tool designed and made by Tommy.

In total Tommy spent 10 years working with Chubb lock and safe engineers, 7 years with Tann lock and safe engineers, and 21 successful years freelance as a locksmith, safe engineer and security consultant working primarily for the banks of England and the Government.

NYHET!

MOTORLÅS 6000 SERIEN

SNABBARE OCH SMARTARE

6000 serien är en ny marknadsledande motorlåsserie från Safetron. Snabbare och smartare än något tidigare motorlås.

TwoCom teknologin ger nya möjligheter till en enklare, säkrare och mer kostnadseffektiva installationer.

SSF 3522 KLASS 5
100 METER KABEL
SERIEKOPPLING (2 LÅS)

**SAFE
TRON**

KVALITE OCH INNOVATION FRÅN SVERIGE
www.safetron.com

BENGT OLCEDER

"Redan de gamla grekerna kunde lås"

Nyckeln och låsets historia och utveckling Från träpinne till app i mobilen ...

I några nummer framöver tänker jag skriva om låsets historia och utveckling. Det är ett intressant och mycket omfattande ämne. Mina artiklar kommer bara att skumma på ytan. Vill ni ytterligare fördjupa er i låset och nyckelns historia gå in och läs mer på www.historicallocks.com/sv

Under mina 59 år i branschen har det hänt mycket. Jag kommer att ägna mina artiklar åt de mekaniska låsen. Den elektroniska utvecklingen är så snabb och omfattande, allt från 1950-talets elektriska slutbleck till vår tids appar, fingerprints mm, det får någon annan fördjupa sig i.

Sverige har alltid varit långt framme när det gäller lås och säkerhet. Eskilstunafabrikerna har legat väl i framkant på den utvecklingen.

En gång i tiden "pryade" jag hos en låssmed i USA. Skillnaden mellan Sveriges och USAs låsstandard på den tiden var skrämmande stor. Ska USA komma ifatt oss? Jag har genom åren prenumererat på Locksmith

Ett lås från Sverige sent 1700-tal, till största delen tillverkat av trä och har bladfjäder.

Ledger. Under sista året har ASSA-ABLOY kört hårt i USA. De har haft en extra lös sida framför förstasidan på Locksmith Ledger.

Kanske ASSA-ABLOY kommer se till att USA får lika hög låsstandard som Sverige.

Redan de gamla egyptierna...

Man tror att egyptierna använde nycklar redan för cirka 4 000 år sedan. Dessa gamla trälås hade lösa fallspärrar. Nyckeln av trä hade ett antal piggar. Om den hade rätt antal piggar på rätt ställe kunde regeln dras åt sidan och dörren öppnas. Snillrik konstruktion som lär ha använts ända in i början av 1900-talet, se bild 1. På bilderna 2 och 3 ser vi ett ännu äldre och enklare lås från Egypten.

Redan de gamla grekerna....

Första gången nyckeln omnämns i litteraturen är i Homeros berättelse om Odysseus irrfärder bland gudar och demoner. Boken skrevs för cirka 2 800 år sedan. Han skrev

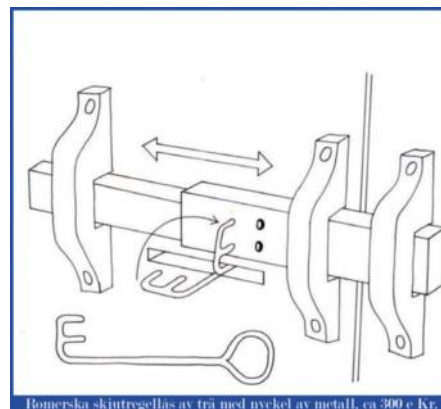
"Och i den fylliga handen hon tog den krokiga nyckeln, hamrad av koppar med konst, av elfenben var dess handtag".

Det finns en uppsjö av antika låskonstruktioner, de har alla en sak gemensamt. De är till största delen gjorda i trä, vissa helt i trä. Låsen är konstruerade så att de fungerar med hjälp av tyngdlagen, det vill säga spärrar och stift faller ner av sin egen tyngd. Fjädrar av järn/stål gjordes redan på vikingatiden men det gick lite trögt för fjädrar att komma in i låsvärlden.

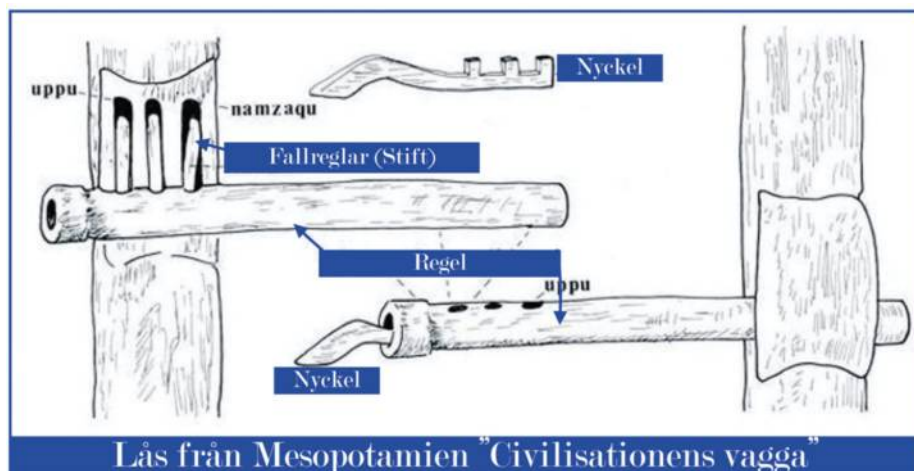
I nästa nummer ska vi titta på lite nyare lås från 1800-talet. ■

Den egyptiska Guđen Anubis med en lakonisk nyckel. Ca 100 ek

Bomerska skjutregellås av trä med nyckel av metall, ca 300 e Kr.

Lås från Mesopotamien "Civilisationens vagga"

ASSA

Salto Geo elektronisk cylinder certifierad i SSF3522, klass 4

■ SALTO GEO elektronisk cylinder har tilldelats ett guldmärke och certifierats i klass 4, för mekatronikcylinder i SSF3522 av SBSC, Svenska Brand & Säkerhetscertifiering. Detta innebär att SALTO GEO-cylindern kan ingå i en Godkänd Låsenhet tillsammans med andra produkter såsom låskistor och slutbleck.

Certifieringsmärken i guld har utformats utifrån ett tydligt budskap – kvalitets-säkring som verifieras genom SBSCs certifiering. Guldmärkena är avsedda att användas för certifierade låsprodukter enligt Stöldskyddsföreningens norm SSF 3522, Godkänd Låsenhet. För kravställare innebär guldmärket en möjlighet att på ett enkelt sätt verifiera att

Dennis Postol, produktchef SALTO Systems Nordic.

produkten uppfyller exempelvis olika försäkringskrav.

– Det känns härligt att vi äntligen kan få certifiering även på elektroniska lås som marknaden så länge efterfrågat. För oss är det också ett viktigt steg

att visa att vi lever upp till de säkerhetskrav som finns hos en del av våra kunder. Det öppnar såklart även nya marknader för oss, säger Dennis Postol, Produktchef SALTO Systems Nordic.

Rose-Marie Persson

■ Efter en lång tid och karriär i vår bransch har Rose-Marie Persson lämnat oss. Det började hos pappa på Bengtssons Låsservice i Stockholm, fortsatte på Söderlås och avslutades med pension och försäljning av Nyckelkedjan i Norrköping 2006 som köptes 1974. Hon blev tillsammans med sin syster Randy uppmärksammas som Sveriges första kvinnliga låssmed. Tack vare sitt teknikintresse blev Nyckelkedjan en av de första företagen i Norrköping som använde sig av datorer.

Rose-Marie Persson var under många år ordförande i SLR och efter sin pension väckte hon idén att samla gamla "avdankade låsnickar" till en årlig träff som kommit att bli en trevlig tillställning.

Jan Celsing

Är du rädd för rost? ABUS hänglås är här för evigt!

100% rostfri säkerhet

Security Tech Germany

Korrosions-
beständiga
delar

Enastående
rostskydd

Vi är Sveriges ledande

Alla SLR:s medlemmar är auktoriserade, innehar Mästarbrev, har en bred utbildning och ett gediget kunnande. Medlemsföretagen finns över hela landet och din närmsta säkerhetspartner hittar du här. Våra etiska regler och krav på Mästarbrev, garanterar en god service till mycket hög kvalitet.

ALINGSÅS	Alingsås Lås & Larmservice AB	www.alas.se
BANDHAGEN	Bergs Låsverkstad AB	www.bergslas.se
BODEN	Låssmeden AB	www.lassmedboden.com
BORÅS	Borås Lås & Säkerhet	www.lasochsakerhet.se
BORÅS	Direct Larm Borås AB	www.directlarm.se
BORÅS	LåsTeam AB	www.lasteam.se
BROMMA	Alviks Lås AB	www.alvikslas.se
BROMMA	Bromma Lås AB	www.brommalas.se
DANDERYD	Täby Danderyds Lås AB (filial)	www.tabyas.se
EKSJÖ	Optimerä Svenska AB	www.optimerä.se
ENKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
ESKILSTUNA	Certego AB (filial)	www.certego.se
FALKENBERG	Great Security Sverige AB (filial)	www.greatsecurity.se
FALKENBERG	Skrea Lås & Smide AB	www.skrealas.se
FALKÖPING	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se
FARSTA	Farsta Lås AB	www.farstalas.se
FINSPÅNG	Nyckelkedjan, AB (filial)	www.nyckelkedjan.se
FLEN	Certego AB (filial)	www.certego.se
GNESTA	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se
GUSTAVSBERG	Lås Larmteknik Värmdö AB	www.lasalarmteknik.se
GÄLLIVARE	Låsab Lås- & Larmservice AB	www.lasab.se
GÄVLE	Låscity i Gävle AB	www.lascity.se
GÄVLE	Lås & Nyckel i Gävle AB	www.nyckel.nu
GÄVLE	Låstjänst Alarm AB	www.lastjanst-alarm.se
GÖTEBORG	Göteborgs Lås & Nyckelverkstad AB	www.gbgglas.se
GÖTEBORG	Låfa, AB	www.lafalas.se
GÖTEBORG	Låset i Centrum HJK AB	www.lasetgbg.se
GÖTEBORG	Låsinväst Svenska AB	www.lasinvast.se
GÖTEBORG	Låssmeden S Alexandersson AB	www.lassmeden-sa.se
GÖTEBORG	Låsspecialisten AB	www.lassspecialisten.com
GÖTEBORG	Majornas Låssmed AB	
GÖTEBORG	Martin Mattson & Co Efttr AB	www.martinmattsson.com
GÖTEBORG	Nokas Låsteknik i Göteborg AB	www.nokas.se
GÖTEBORG	SafeTeam i Sverige AB	www.safeteam.se
GÖTEBORG	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
GÖTEBORG	Certego AB (filial)	www.certego.se
GÖTEBORG	Södra Vägens Låsservice AB	www.sodravagenslas.se
HALMSTAD	Halmstad Låsservice AB	www.halmstad-lasservice.se
HALMSTAD	Lås & Larmspecialisten AT AB	www.las-larm.com
HANDEN	Brandbergens Låshörna AB	www.lashornan.se
HANINGE	Haninge Lås AB	www.haningelas.se
HAPARANDA	Gränsås Service AB	
HELSINGBORG	Nokas Lås-Aktuellt AB (filial)	www.nokas.se
HELSINGBORG	Lås & Trygghet AB	www.las-trygghet.se
HELSINGBORG	Öbergs Lås & Nycklar Efttr KB	www.obergs.com
HUDDINGE	Lås-Arne Malmström AB	www.las-arne.se
HÄGERSTEN	Aspuddens Lås - Låstjänst HB	www.lastjanst.com
HÄGERSTEN	Bysmeden Lås AB	www.bysmeden.se
HÄGERSTEN	Certego AB (filial)	www.certego.se
HÄGERSTEN	Västberga Lås AB	www.vastbergalas.se
HÄRNÖSAND	Nylunds Lås AB	www.nylundslas.se

HÄSSELBY	Vällingby Låsservice AB	www.vallingbylas.se
HÄSLEHOLM	Hässelholms Låssmed AB	www.hmllassmed.se
HÖRBY	Allans Lås & Larm AB	www.allanslas.se
JOHANNESHOV	Sickla Låsteknik AB	www.sicklalasteknik.se
JÄRFÄLLA	Järfälla Låsservice, AB	www.jarfallalasservice.se
JÄRFÄLLA	Norrlås, AB	www.norrlas.se
JÖNKÖPING	Yxhage Lås & Europalarm AB (filial)	www.yxhage.se
JÖNKÖPING	Yxhage Lås & Europalarm AB	www.yxhage.se
KALMAR	Kalmar Låsservice AB	www.kalmarlas.se
KALMAR	WB Lås AB	www.wblas.se
KARLSHAMN	Blekinge Lås & Larmteknik AB	www.blekingelas.se
KARLSKOGA	Ekbergs Låsservice efttr AB	www.ekbergslas.se
KARLSKRONA	Karlskrona Låsservice AB	www.kna-las.nu
KARLSTAD	Certego AB (filial)	www.certego.se
KATRINEHOLM	Certego AB (filial)	www.certego.se
KIRUNA	Certego AB (filial)	www.certego.se
KISTA	Bysmeden Lås AB (filial)	www.bysmeden.se
KRAMFORS	Låssmeden i Kramfors AB	www.las-smeden.se
KRISTIANSTAD	Citylåset AB	www.citylaset.se
KRISTIANSTAD	Certego AB (filial)	www.certego.se
KRISTINEHAMN	Låsmästarn i Värmland AB	www.lasmastarn.se
KUMLA	Certego AB (filial)	www.certego.se
KUNGSBACKA	Kungsbacka Lås & Säkerhet	www.lasochsakerhet.se
KUNGSHAMN	Sotenäs Låsservice AB	www.sotenaslase.se
KÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
LERUM	Lerums Lås & Larmservice, AB	www.lll.se
LIDINGÖ	Lidingö Lås & Larm AB	www.lidingolas.se
LIDKÖPING	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se
LINDESBERG	Lås & Säkerhetsspecialisten i Sverige AB	
LINKÖPING	Lås & Nycklar i Linköping AB	www.lasochnycklar.se
LINKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se
LJUNGBY	Almqvist & Brunskog AB	www.almbrun.se
LULEÅ	Luleå Låskonsult, AB	www.lulealaskonsult.se
LUND	All-Round Låsservice AB	www.allroundlas.com
LUND	Certego AB (filial)	www.certego.se
LUND	Great Security Sverige AB (filial)	www.greatsecurity.se
LYCKSELE	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se
MALMÖ	AB Allmänna Lås i Limhamn	www.allmannalas.se
MALMÖ	Bengtssons Låsservice AB	www.bengtssonslasservice.se
MALMÖ	Låscentralen E. Borgström AB	www.lascentralen.se
MALMÖ	Nokas Lås-Aktuellt, AB	www.nokas.se
MALMÖ	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
MALMÖ	Safeteam Lås-Borgström AB	www.lasborgstrom.se
MALMÖ	Certego AB (filial)	www.certego.se
MARIEFRED	Mälardalens Säkerhetscenter AB	
MARIEFRED	Vadsbolås AB	www.vadsbo.se
MARKARYD	Säkerhetstjänst i Markaryd AB	www.sakerhetstjanst.se
MJÖLBY	Axet Lås i Mjölby AB	
MOTALA	Certego AB (filial)	www.certego.se
MÄRSTA	Nyckellås AB	
MÖLNDAL	Mölnåls Låsservice AB	www.molndalslas.se

säkerhetsföretag!

MÖLNDAL	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se	SUNDBYBERG	Låspunkten AB	www.laspunkten.se
NACKA	IT Installationsteknik Sverige AB	www.it-s.se	SUNDBYBERG	Punctum Lås & Larm AB	www.punctumlas.se
NACKA	Nacka Lås & Larm AB	www.nll.nu	SUNDSVALL	Byggbeslag AB, Låsavd.	www.byggbeslag.se
NORRKÖPING	Lås & Nycklar i Norrköping AB	www.lasonycklar.se	SUNDSVALL	Lås & Maskinservice AB	www.lasomaskin.se
NORRKÖPING	Låssmeden i Norrköping AB	www.lassmeden.se	SÄVEDALEN	Nokas Låsteknik i Göteborg AB (filial)	www.nokas.se
NORRKÖPING	Norrköpings Låsverkstad AB	www.norrkopingslasverkstad.se	SÖDERTÄLJE	Axlås Solidlås AB (filial)	www.axlassolidlas.se
NORRKÖPING	Nyckelkedjan, AB	www.nyckelkedjan.se	SÖDERTÄLJE	Mälardalens Säkerhetscenter AB (filial)	www.certego.se
NORRKÖPING	Certego AB (filial)	www.certego.se	SÖDERTÄLJE	Certego AB (filial)	
NORRTÄLJE	Norrtälje Låsservice AB	www.ntjlas.se	SÖDERTÄLJE	Telge Lås & Nyckel AB	
NORRTÄLJE	Spaak Säkerhet AB	www.spaaksakerhet.se	TRELLEBORG	Isgrens Lås AB	www.isgrens.se
NYBRO	Nybro Lås AB	www.nybrolas.se	TROLLHÄTTAN	Dalek Lås & Larm AB	www.dalek.se
NYKÖPING	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se	TYRESÖ	Tyresö Låsservice AB	www.tyresolas.se
NYNÄSHAMN	Södertörns Lås AB	www.sodertornslas.se	TÄBY	Ensta Lås AB	www.enstalas.se
OSKARSHAMN	Sjögrens Lås & Brandskydd AB	www.sjogrenslas.com	TÄBY	Täby Danderids Lås AB	www.tabylas.se
PITEÅ	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se	UDDEVALLA	Rikstváans Låsservice AB	www.rikstvaanslas.com
SKARA	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se	UDDEVALLA	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
SKARPNÄCK	Stanley Security Sverige AB	www.stanleysecurity.se	ULRICEHAMN	Perssons Låsservice AB	
SKÄRHOLMEN	Axlås Solidlås AB (filial)	www.axlassolidlas.se	UMEÅ	Norrskydd AB	www.norrskydd.se
SKÖVDE	Vadsbolås AB (filial)	www.vadsbo.se	UMEÅ	Låskedjan i Umeå AB	www.byggbeslag.se
SOLLENTUNA	Gerts Lås & Larm AB	www.gertslas.se	UMEÅ	Certego AB (filial)	www.certego.se
SOLLENTUNA	Norra Stationen Lås & Larm AB	www.abatronic.se	UPPLANDS VÄSBY	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se
SOLLENTUNA	Sollentuna Lås (filial)	www.vallentunalas.se	UPPLANDS VÄSBY	Väsby Lås & Alarm AB	www.vasbylas.se
SOLNA	Råsunda Låsservice AB	www.rasundalas.se	UPPSALA	Certego AB (filial)	www.certego.se
SPÅNGA	Spånga Lås AB	www.spangalas.se	UPPSALA	Låsservice i Mälardalen AB	www.lsim.se
STENUNGSUND	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se	UTTRAN	Botkyrka Lås & Säkerhetsmontage AB	www.botkyrkalas.se
STOCKHOLM	Axlås Solidlås AB (filial)	www.axlassolidlas.se	VALLENTUNA	Vallentuna Lås AB	www.vallentunalas.se
STOCKHOLM	Axlås Solidlås AB	www.axlassolidlas.se	VARBERG	Great Security Sverige AB	www.greatsecurity.se
STOCKHOLM	Begelås, AB	www.begelas.se	VIMMERBY	Lås & Nyckelservice Vimmerby	www.lasochnyckelservice.se
STOCKHOLM	Corells Lås AB	www.corellslas.se	VISBY	Gotlands Glas & Lås AB	www.glasolas.se
STOCKHOLM	Hornsplans Lås AB	www.hornsplanslas.se	VÄLLINGBY	Garantilås i Stockholm AB	www.garantilas.se
STOCKHOLM	Karla Låsservice AB	www.karalalas.se	VÄNERSBORG	Puttes Lås & Nyckelservice AB	
STOCKHOLM	Kungsholms Låsservice AB	www.kungsholmslas.se	VÄRNAMO	Låsservice i Värnamo AB	www.varnamolasservice.se
STOCKHOLM	Kungslås AB		VÄSTERÅS	Lundkvist Lås & Nycklar AB	www.lundkvistlas.se
STOCKHOLM	Lindells Låsservice AB		VÄSTERÅS	Certego AB	www.certego.se
STOCKHOLM	LS Svensk Larmteknik AB	www.svensklarmteknik.se	VÄSTERÅS	Finlarm AB	www.protectyou.se
STOCKHOLM	Låsborgen AB	www.lasborgen.se	VÄSTRA FRÖLUNDA	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se
STOCKHOLM	Låscentrum AB	www.lascentrum.se	VÄXJÖ	Certego AB (filial)	www.certego.se
STOCKHOLM	Låskomfort AB	www.laskomfort.se	YSTAD	Skåne Lås, AB	www.skanelas.se
STOCKHOLM	Låskompetens i Stockholm AB	www.laskompetens.se	ÄNGELHOLM	Låshuset AB	www.lashuset.se
STOCKHOLM	Låsmakarna AB	www.lasmakarna.se	ÖREBRO	Axet Låsservice AB	www.axet-las.se
STOCKHOLM	Låsman AB	www.lasman.se	ÖREBRO	Lås & Säkerhet i Örebro AB	www.lassakerhet.se
STOCKHOLM	Låssmeden FGJ AB		ÖREBRO	Certego AB (filial)	www.certego.se
STOCKHOLM	Låssnabben AB	www.lassnabben.se	ÖRNSKÖLDSVIK	Norrskydd AB (filial)	www.norrskydd.se
STOCKHOLM	Nybergs Lås AB	www.nybergslas.se	ÖRNSKÖLDSVIK	Övik Låsteknik AB	www.lasteknik.com
STOCKHOLM	Punctum Lås & Larm AB (filial)	www.punctumlas.se	ÖSTERSUND	Gården & Persson AB	www.gardinpersson.se
STOCKHOLM	S:t Erik Lås AB	www.stlas.se			
STOCKHOLM	SafeTeam i Sverige AB (filial)	www.safeteam.se			
STOCKHOLM	Stockholms Låsservice City AB	www.sthlmslas.se			
STOCKHOLM	Storstadens Lås HB	www.storstadenslas.se			
STOCKHOLM	Söderlås vid Ringen AB	www.soderlas.se			
STRÅNGNÄS	Certego AB (filial)	www.certego.se			

ASSA AB

Peter Kazinczy utsedd till Interim VD

■ Peter Kazinczy, chef för säljavdelningen Segment och Tekniskt sälj, har blivit utsedd till Interim VD för ASSA AB. Peter började arbeta i denna roll den 1 september.

Han har arbetat på ASSA sedan 2012 och har tidigare bland annat varit försäljningschef på Cinnober Financial Technology, e-businessansvarig på Intentia och säljchef på IBM. Han är civilingenjör från KTH.

- Att verka för fortsatt

Peter Kazinczy.

kundorientering är i fokus. Jag kommer att verka för att våra kunder ser fördelar genom att välja lösningar från ASSA. Jag ser verkligen fram emot fortsatt gott samarbete, säger Peter.

SLR

Victoria ny kommunikatör på SLR

■ Victoria E. Kiss Nylund är ny kommunikatör på SLR och kommer att sitta på kontoret i Mölnlycke ungefär tre dagar i veckan. Hon har en kandidatexamen i kulturvetenskap och har studerat allt från kommunikation till teoretisk filosofi. Tidigare har hon jobbat som koordinator för bland annat Bokmässan och ett nationellt utbildningsprojekt för gymnasie- och folkhögskolor.

Victoria har även under flera år arbetat med pressfrågor och marknadsföring för Textival, en populär litteraturfestival med bas i Göteborg som hon även varit med och producerat.

Hon har en förkärlek för rak kommunikation och gillar struktur och ordning och reda. Sedan en tid tillbaka arbetar hon även som frilansjournalist för en rad olika tidningar i Göteborg och är redaktör för en rikstäckande biltidning.

Som kommunikatör för SLR

ser Victoria fram emot att få arbeta med flera olika saker, bland annat med att förstärka

förbundets gemensamma grafiska profil, axla rollen som redaktör för tidningen Säkerhetsinstallatören och kommunicera och marknadsföra SLR:s produkt, nämligen medlemmarnas samlade kunskaper.

Victoria blir också den som kommer att se till att hålla den nya hemsidan uppdaterad med nyttig information för förbundets medlemmar, privatpersoner och företag.

Parallellt med arbetet som kommunikatör på SLR kommer Victoria fortsätta jobba som frilansjournalist.

Victoria E. Kiss Nylund.

Rolf Quist har lämnat oss

■ Den 23:e juni avled Rolf Quist efter en kort tids sjukdom. Roffe, som de flesta kallade honom, började på ASSA AB 1953 (som då hette Aug. Stenman AB) som springgrabb. Han åkte runt på stan glatt vislande och uträttade ärenden både för företaget och för en del höjdare som också utnyttjade "servicen".

Roffe bodde i Strömsholm och fick ta tåget till jobbet i Eskilstuna och blev så bekant med lokföraren att om Roffe var sen så stannade lokföraren tåget så att han hann med. Efter jobbet som springgrabb blev det läsberäkningen, så småningom orderavdelningen och en tid som orderchef och därefter marknadsavdelningen som säljare.

Den 1 januari 1989 började Roffe som utesäljare på AB Copiax. Han blev snabbt ett

Rolf Quist.

känt ansikte i hela läsmedsmidsbranschen med sina erfarenheter och kunskaper från sina 36 år på ASSA AB. Roffe var alltid, glad, positiv och hjälpsam med företagets kunder och medarbetare på AB Copiax.

Vi är många vänner som saknar dig Roffe!

Stig Alkelöv

Före detta försäljningschef
AB Copiax

SIFTELSEN

Thage Thells Minnesfond

■ Den 1 juli 1946 köpte Olle Krantz Solidlås och ungefär en vecka senare anställde han Thage Thell, som var vapentekniker och maskiningenjör. När Olle Krantz gick i pension övertog företaget av Thage Thell.

Thage Thell var mycket engagerad i utbildningsfrågor och han var under många år aktiv i SLR:s granskningnämnd, som svarar för gesäll- och mästarbrev.

Åtskilliga stockholmslässmeder har en gång börjat sin bana hos Solidlås och avlagt gesäll- eller mästarprov där. Den 1 juni 1966 var Thage själv en av de första som fick mästarbrev inom lässmedsyret. 1977 arrangerade Solidlås sin första svagströmskurs som fick stor betydelse för att bredda lässmedernas kunskande på detta område.

Thage avled söndagen den 11 oktober 1987 vid en ålder av endast 64 år. Han hade väldigt många vänner och branschkontakter. Vid begravningen i

Järfälla kyrka fylldes kyrkan till sista plats och man fick ta in extrastolar.

För att hedra Thage och hans intresse för utbildningsfrågor tog SLR initiativ till att bilda Stiftelsen Thage Thells Minnesfond den 7 oktober 1988.

Stiftelsen har byggts upp med bidrag från branschens leverantörer, lässmedsföretag och enskilda lässmeder. Stiftelsens huvudsakliga ändamål är att uppmuntra yngre lässmeder/lärlingar, som äldst 25 år, att förkovra sig inom yrket. Fondens första utdelning av stipendium skedde på SLR:s årsmöte i Västerås 1990.

För att underlätta för den som vill ansöka om bidrag ur fonden finns det en självinstruerande blankett. Sedan en del år tillbaka delar fonden också ut bidrag till de gesäller som året innan avlagt prov med bra betyg, en glad överraskning för många.

Thommy Fjällberg

SALTO SYSTEMS NORDIC

Nyanställer i Sverige

■ SALTO Systems Nordic utökar sin organisation ytterligare i Sverige och har anställt Jens Åkesson som Area sales Manager för Göteborg och område Väst.

Jens är 41 år och bor i Vänersborg. Han kommer att utgå från ett kontor i Vänersborg där det finns möjlighet till kundmöten och showroom.

Jens har lång erfarenhet som regionansvarig säljare varav de senaste sju åren i säkerhetsbranschen, bland annat på RCO Security.

Han kommer närmast från DinBox där han arbetat med försäljning av passer-system.

Jens började sin anställning den 7 augusti. Vi hälsar honom välkommen i det Nordiska teamet!

Jens Åkesson.

ASSA ABLOY

Urban Doverholt ny chef för Skandinavien

■ Urban Doverholt har utsetts till interim chef för ASSA ABLOY Skandinavien med start den 23:e augusti.

– Mitt mål är nöjda kunder. Vi strävar efter kontinuerliga förbättringar på alla plan. Jag ser fram emot att bidra till ännu högre kundservice i hela Skandinavien, säger Urban Doverholt.

Den tidigare Skandinavienchefen Johannes Lind-Widestam kommer att fortsätta utanför ASSA ABLOY.

Urban Doverholt.

EVVA SCANDINAVIA

Fredrik Schumacher åter till Evva

■ Fredrik Schumacher återvänder till Evva Scandinavia från Salto Systems AB.

Fredrik tillträdde den nya tjänsten som säljansvarig för Region Öst den 1:a september. Hans placering är på huvudkontoret i Stockholm.

Evva-Teamet hälsar Fredrik varmt välkommen tillbaka.

Fredrik Schumacher.

SILCA UNOCODE 199

- En datastyrd budget nyckelfräsmaskin med optisk läsare som både kodar och kopierar cylindernycklar, bil, mc och båtnycklar.

SILCA OPTIKA LIGHT

- Profilavläsningsmaskinen som snabbt hittar profilen på din nyckel.

VAD ÄR DIN BIL UTAN NYCKLAR? INGENTING!

**KOPIERA
DIN NYCKEL NU!**

SECURITY
-School by Copiax-

Grundläggande Passersystem
Grundläggande Inbrottslarm
Grundläggande Elektromekanik
Grundläggande El & tele
Grundläggande Mekanik
Grundläggande CCTV
Dörrstängare
Utrymning
Nätverk

Antal kursplatser är
begränsat, först till
kvarn gäller!
Mejla din
intresseanmälan till
school@copiax.se

PRODIB AB
VI KAN TRANSPONDERNYCKLAR

SÖKER TVÅ LÅSTEKNIKER FÖR UTEJOBB OCH EN LÅSTEKNIKER FÖR INNEJOBB

MINST TRE ÅRS ERFARENHET INOM YRKET
ÄR DU INTRESSERAD?

MAILA TILL: butiken@farstalas.se

Certifierad Värdeförvaringstekniker - Specialister på vapen- och värdeförvaring!

Inom Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR finns en grupp medlemmar kallade Certifierade Värdeförvaringstekniker som har specialistkunskaper inom området värde-/vapenförvaring.

- ✓ Tredjepartscertifierade kunskaper
- ✓ Vandelskontrollerad personal
- ✓ Kontinuerlig utbildning
- ✓ Kunskaper om värdeförvaring
- ✓ Kunskap om lagar och regler för vapenförvaring
- ✓ Etiska regler
- ✓ Professionell installation/reparation av förvaringsenheter
- ✓ Följer alltid Allmänna Reklamationsnämnds beslut
- ✓ Besiktning av förvaringsenheter

Om du använder dig av en Certifierad Värdeförvaringstekniker, medlem i SLR, så får du all nödvändig hjälp med förvaring av datamedia, värdeföremål, kontanter och vapen.

När du vill vara riktigt säker Anlita en Certifierad Värdeförvaringstekniker!

Ni vet väl om att vi säljer
Kassaskåpsverktyg
och har

KASSASKÅPSNYCKELTILLVERKNING
Ring 070-261 20 80

om inte besök vår hemsida
www.lasspecialisten.com
Under
/Produkter/värdeförvaring/verktyg

PROFSAFE

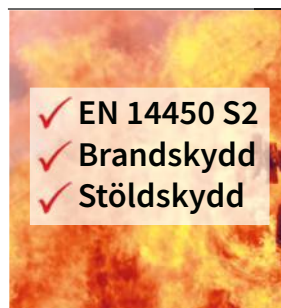
SKÅP ÄR VÅR PASSION!

Er partner för säker förvaring

Ett stort sortiment av säkerhetsskåp
med flexibla inredningslösningar

✓ **SSF 3492**
✓ **Säkerhetsskåp**

✓ **EN 14450 S2**
✓ **Brandskydd**
✓ **Stölskydd**

Stölskyddsskåp S2

Det moderna alternativet till
det klassiska kassaskåpet,
med eller utan brandskydd.

Box 140 | 334 23 Anderstorp | 0371-52 32 90 | info@profsafe.se | www.profsafe.se

OLDA® INNOVATION AB
del av **tz-gruppen**

OLDA 100 HZA

Automatisk karmregel

Monteras i karmen över dörrbladen
- för minimalt ingrepp i dörrbladet.

nywebbsida.olda.com

Typ 1 Typ 2 Typ 3

Ädelharts

www.adelharts.se
info@adelharts.se

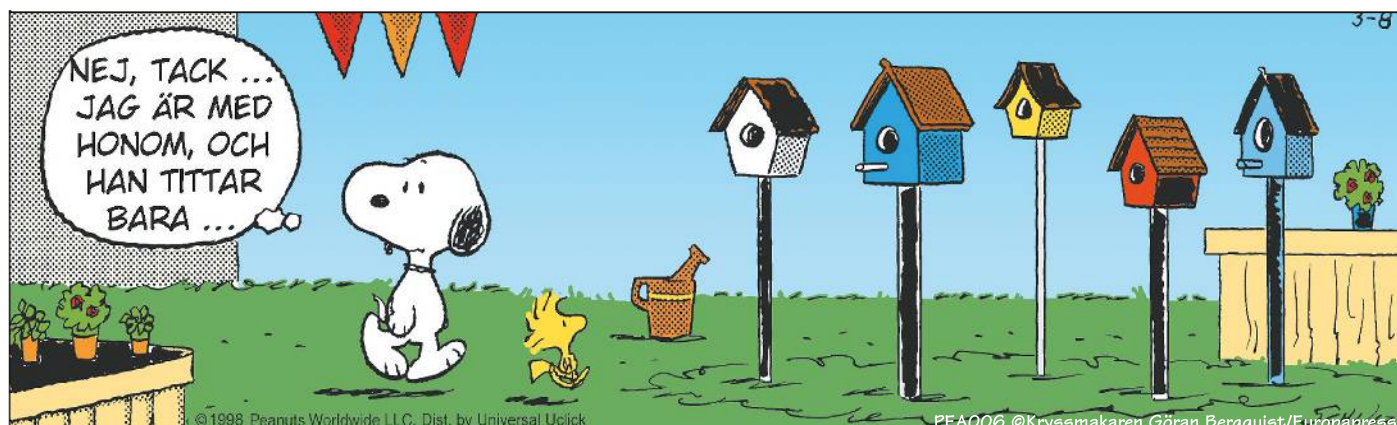
Nu har ägarna till Kungälv's Lås AB beslutat att sälja företaget

Kungälv's Lås AB har och är ett framgångsrikt företag och har så varit i över 30 år.

Utvecklingen i Kungälv med omnejd är i ett expansivt skede och kommer så att vara många år framöver.

Vi söker därför en kapitalstark köpare som har ambitionen att ta företaget in i framtiden.

Kontakt: hasse@kungalvslas.se | christer.olsson@oor.se

LÄR MAN SIG FÖRST	MOBIL-TILL-BEHÖR SUCK	STANNAS DET UPP VID	VILL VI HA VARMAR HAR BOSTÄDER	MITT I CIRKA FÖR SÄD	FÄGEL NUNAN PISKAR	OVILJA	FRAM-STÄENDE IMPRESIONIST	VERKLIG TA TAG LÄT ILLA	ELAK
	KROPPS-HÅL					FISKEN BORT-SETT FRÅN			
INFOR-MATION VRIDA					POETISK KRISTINA SPRÄCK-TE		BOM I STOL ENVIG		
		TAGIT TILL MAKAN	KAN HA LUCKA FIN MIN			BONDE-TYP GRENAR			VARIT RÄDD FÖR
GÖRA ETT HEMSKT BRÖTT			SOVSAL PÅ KLOSTER					VÄDER-STRECK	
SÖKER	GÅ PÅ HYLLAR VI AV			GRANNE	APORNA PRIS-STRECK				
KREDIT PÅ NOTA			TILLSATT GELATIN OMOGET ÄPPLE			VILL LITEN BLI	ASIEN-NATION FÖR-VIRRAD		
PUTSAT			SLÄNGDE BORT		KAN MAN GEVÅR				
MÖRKT				HAR VA-RIT MED LÅNGE			GER ÄGARE		

■ Var med och tävla om en Trisslott och få chansen till en storvinst! Tre vinnare får varsin Trisslott hemskickad i brevlådan.

■ Stort grattis säger vi till följande tre som får varsin Trisslott: **Jan Henriksson**, Gräsmark, **Rolf Lundin**, Sollefteå, **Cathrin**

Andreasson, Malmö.

Redaktionen håller tummarna för än mer tur med lottvinsterna!

Rolig tävling - så gör du

Lös krysset ovan. Mejla svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn, adress och mejladress till: **info@slr.se**

I ärendefältet i mejlet skriver du **Kryss 3/2017**. Du kan också skicka in ditt tävlingsbidrag.

Skriv ner svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn och adress på till exempel ett vykort och skicka det till:

SLR, Granviksliden 2, 435 35 Mölnlycke.

Den 16 november 2017 är sista tävlingsdag. Lösningen och vinnarna presenteras i nästa nummer av *Säkerhetsinstallatören*.

OKEJ, JAG BEHÖVER INTE PÅMINNA DEJ OM HUR VIKTIG DAGENS MATCH ÄR.	PÅMINN MEJ ÄNDÅ ...	MATCHEN IDAG ÄR VÄLDIGT VIKTIG!	TACK FÖR PÅMINNELSEN!
SHREY UPP EL-LEN NER	LEPPA NERAK SKAKAT	PÖNSTER FUKT	Ö
ON	ÖD	IG	P
OR	AM	MA	DE
TER	M	Å	TER
LEV	R	A	T
R	I	A	R
G	A	S	T
D	A	O	S
B	E	R	I

När du har öppnat våra paket är jobbet nästan klart

Det ska vara enkelt att montera dörrstängare. Men även att köpa dem. ASSA ABLOY dörrstängare köper du i bekväma paket där allt som behövs finns med. Komplet.

ASSA ABLOY kompletta dörrstängarpaket minskar behovet av lagerhållning och administration. Det ger dig mer tid att montera fler dörrstängare.

SALTO \KS

Keys as a Service

Det finns ett smartare sätt att öppna dörrar.

För små och medelstora verksamheter kan programvaror och serverinstallationer vara en stor del av kostnaden när man vill installera passerkontroll.

Med SALTO KS® behöver du varken server eller programvara, vi lägger det i SALTO molnet. Du loggar enkelt in via en webbläsare och hanterar dina dörrar och användare.

Med KS Connect kan du även integrera programvaror och tjänster. Och du, dörren kan du förstås öppna via en App i din smartphone.

Enkelt, kostnadseffektivt och "banksäkert."
Läs mer på: www.saltoks.com

NYHET: SALTO GEO cylinder har certifierats i klass 4, SSF 3522.

